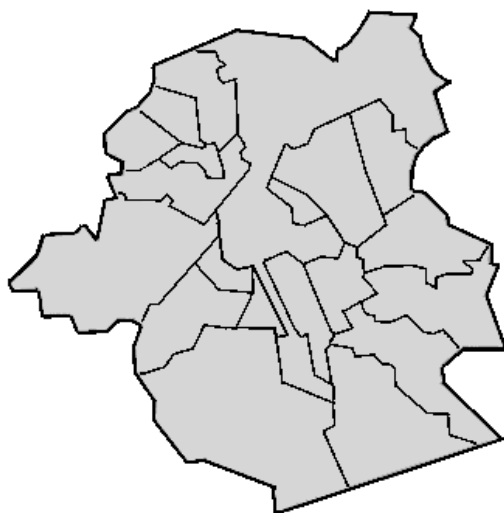

CENTRE D'AIDE AUX PERSONNES
CENTRUM VOOR ALGEMEEN WELZIJNSWERK

ASBL BRABANTIA VZW

Rue de la Charité, 43
Liefdadigheidstraat, 43
1210 Bruxelles-Brussel

RAPPORT D'ACTIVITES 2015
ACTIVITEITENVERSLAG 2015

- Nederlandstalige versie -

Centre d'Aide aux Personnes agréé et subsidié par la
Commission Communautaire Commune de Bruxelles-Capitale

Centrum voor Algemeen Welzijnswerk erkend en gesubsidieerd door de
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad

Inhoudsopgave

Lijst van afkortingen	3
1. Inleiding.....	4
1.1 Voorstelling van het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Brabantia.....	4
1.2 Verhoging van het aantal asielzoekers in 2015	5
2. Globale statistieken 2015.....	7
2.1 Het profiel van de begunstigden	7
2.2 Vastgestelde problematieken (in percentage)	9
2.3 Uitgevoerde interventies	9
3. Voorstelling van de antennes.....	10
3.1 De sociale dienst Brabantia, antenne Caritas International.....	10
3.1.1 De eerstelijnsdienst.....	11
3.1.2 Begeleiding van erkende vluchtelingen.....	14
3.1.3 Gezinshereniging	15
3.1.4 Vrijwillige terugkeer.....	18
3.1.5 Infosessies en vormingen	19
3.1.6 Bezoeken aan de gesloten centra.....	20
3.2 Antenne Caritas International: Sociale dienst voor buitenlandse studenten en stagiairs.....	23
3.3 Antenne Caritas International: Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen	26
3.4 De sociale dienst Brabantia, antenne Brussel Onthaal-Open Deur.....	29
3.5 Sociale dienst Brabantia, antenne Kuregem.....	32
3.6 De sociale dienst Brabantia, antenne VPW St.-Gillis vzw.....	35
3.6.1 Senioren zonder Grenzen (VPW Sint-Gillis vzw).....	37
4 Conclusies	39
4.1 Hulp bij het zoeken van een woning	39
4.2 Samenwerkingen en partnerschappen.....	39
5 Bijlagen	40
6 Het 'Inter-Centra CAW'-rapport.....	43

Lijst van afkortingen

S.V.K.	Sociaal Verhuurkantoor
CAW	Centrum voor Algemeen Welzijnswerk
NBMV	Niet-begeleide Minderjarige Vreemdeling
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
REAB	Return and Emigration of Asylum-seekers ex-Belgium
VT	Vrijwillige Terugkeer
S.E.S.E./D.B.S.S.	Service pour Etudiants et Stagiaires Etrangers – Dienst voor Buitenlandse Studenten en Stagiaires
SSF/SZG	Seniors Sans Frontières – Senioren Zonder Grenzen

© Reiner Riedler « Poverty has faces in Europe » 2004

1. Inleiding

1.1 Voorstelling van het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Brabantia

Het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk Brabantia werd in 1974 opgericht. Vertrekkend vanuit de gedachte om de krachten en expertise te bundelen en vanuit de door maatschappelijk werkers waargenomen groeiende armoede in Brussel, hebben verschillende verenigingen besloten zich te groeperen en samen een Centrum voor Algemeen Welzijnswerk te vormen. Het bereiken van onze doelstellingen wordt mede mogelijk gemaakt via subsidies van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het doel was, en blijft nog steeds, structurele hulp te bieden aan iedere persoon die erom vraagt en een bijdrage te leveren aan de strijd tegen armoede.

Op dit moment groepeerde CAW Brabantia vier antennes die werkzaam zijn op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. CAW Brabantia bestaat uit een dertigtal maatschappelijk werkers die hun activiteiten uitoefenen via een partnerschap tussen deze verenigingen. De vier antennes situeren zich te:

- Sint-Joost-ten-Node: Sociale Dienst, antenne Caritas International: een sociale dienst die zich hoofdzakelijk richt tot elke vreemdeling (cf. §3.1, 3.2 en 3.3)
- Brussel-Stad: Sociale Dienst, antenne Brussel Onthaal – Open Deur: een eerstelijns onthaaldienst open voor iedereen (cf. §3.4)
- Anderlecht: Sociale Wijkdienst, antenne Kuregem: een polyvalente sociale wijkdienst enkel voor de inwoners van de Kuregemwijk (cf. §3.5)
- Sint-Gillis: Sociale Wijkdienst van het Wederzijds Hulpbetoon, antenne Vereniging van de Parochiale Werken Sint-Gillis vzw: een polyvalente sociale wijkdienst, voornamelijk voor- de bewoners van de wijk en mensen zonder een vast verblijfadres (cf. §3.6)

Via een eerste onthaal, een analyse van de situatie, een doorverwijzing of een begeleiding, helpt CAW Brabantia de begunstigde in zijn globaliteit door hem bijstand en opvolging te verzekeren.

Onze maatschappelijk werkers zetten zich in, via een individuele benadering van elke aanvraag, om een vertrouwensband te ontwikkelen, te waken over de toepassing van fundamentele rechten, te strijden tegen armoede en uitsluiting. Dit doen ze door het verantwoordelijkheidsbesef en de maatschappelijke integratie van de betrokkene in het dagelijkse leven te stimuleren. In dit kader organiseert CAW Brabantia verschillende collectieve activiteiten, bijvoorbeeld de collectieve informatiesessies rond gezinshereniging.

Wanneer onze maatschappelijk werkers geconfronteerd worden met problematische situaties en juridische of administratieve complicaties, signaleren ze deze zodat ze onder de aandacht van de bevoegde instanties gebracht kunnen worden. Zo neemt CAW Brabantia deel aan de inter-centra vergaderingen en initiatieven van de Federatie van de Bicommunautaire Maatschappelijke Diensten (FBMD). De FBMD verenigt dertien Brusselse Centra voor Algemeen Welzijnswerk, die allen erkend en gesubsidieerd worden door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad.

1.2 Verhoging van het aantal asielzoekers in 2015

Het aanhoudende conflict in Syrië, dat al van 2011 dateert, en de onmogelijkheid voor buurlanden als Libanon en Jordanië om voor duizenden vluchtelingen de nodige opvang en sociale begeleiding te voorzien. Het mag ons niet verbazen dat het aantal vluchtelingen in België uit deze regio in 2015 spectaculair is toegenomen.

Dat de Europese Unie er niet in slaagt om een gezamenlijk asiel- en migratiebeleid te organiseren heeft helaas een negatief effect op de kwaliteit van de behandeling van de asielaanvraag in België.

CAW Brabantia heeft zich op verschillende vlakken ingezet om een antwoord te bieden aan de noden van het toenemende aantal asielzoekers in België:

- Monitoring bij de aanvraag van een asielaanvraag aan DVZ

Gezien de sterke toename aan asielzoekers, de beperkte mogelijkheden van DVZ om alle asielzoekers de dag zelf te registreren en het initiële gebrek aan pré-opvang, organiseerde CAW Brabantia een dagelijkse monitoring aan de rij bij DVZ opdat zoveel mogelijk kwetsbare asielzoekers de dag zelf hun asielaanvraag konden indienen. In nauw overleg met alle betrokken partijen, zowel privé als publieke actoren, probeerden we als CAW ons steentje bij te dragen. Ook na de organisatie van de pré-opvang door de Federale Overheid, bleven we nauw samenwerken met het Rode Kruis Vlaanderen opdat de nodige omkadering voor kwetsbare personen gegarandeerd kon worden. Ondanks de goede organisatie van de pré-opvang, blijven de Afghaanse niet-begeleide minderjarigen en de personen met een meervoudige asielaanvraag een belangrijke doelgroep waarvoor in extra begeleiding moet worden voorzien. We stelden immers vast dat deze doelgroepen moeilijkheden ondervonden bij het registreren van hun asielaanvraag doordat ze steeds opnieuw een nieuwe afspraak van DVZ ontvingen.

- Begeleiding van de vluchtelingen bij hun eerste stappen naar integratie

Als CAW vinden we het belangrijk om preventief en op langere termijn na te denken over de gevolgen van de grotere instroom van asielzoekers in België. Ook al lijkt het dat we het hoogste aantal asielzoekers in België ooit bereikt hebben, is dat niet het geval. Wel is er een hoge erkenningsgraad (ongeveer 60%) van de geregistreerde asielzoekers.

Voor de asielzoekers die effectief erkend worden, moet de integratie in de Belgische samenleving nog van start gaan. Een eerste belangrijke stap hierbij is de zoektocht naar huisvesting. In nauwe samenwerking met de Cel Integratie van Caritas International wordt nagedacht over de verdere ontwikkeling van "Housingcafés". Een Housingcafé is een laagdrempelige dienst die mensen begeleidt bij de zoektocht naar een woning. Er wordt informatie gegeven, een computer met internet en een telefoon voorzien. Dan nog zal het vinden van een woning niet evident zijn. In dit kader zijn we dan ook dankbaar voor de bijkomende subsidies die we hiervoor van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben mogen ontvangen.

- Begeleiding voor migranten die geen verblijfstitel verkrijgen

Daarnaast zal er ook nog een aanzienlijk aantal personen niet erkend worden. De rechten voor mensen zonder verblijfsvergunning in België zijn zeer beperkt. Als sociale dienst zullen we met deze doelgroep ook het gesprek moeten aangaan over hoe zij hun toekomst zien. Onze ervaring met vrijwillige terugkeer en toekomstoriëntering zullen de komende jaren dus nog onderdeel blijven van onze sociale dienst.

2. Globale statistieken 2015

In de tabellen die volgen, hebben we de statistische gegevens voor iedere antenne naast elkaar geplaatst, waardoor we een algemeen beeld en een analyse kunnen vormen van de begunstigden van CAW Brabantia.

Om het lezen van de statistische tabellen te vergemakkelijken, werden de antennes als volgt afgekort:

- Brabantia, antenne VPW Sint-Gillis (Senioren Zonder Grenzen inbegrepen): Brabantia S-Gillis
- Brabantia, antenne Kuregem: Brabantia Kuregem
- Brabantia, antenne Caritas International (DBSS, NBMV, het coach project voor erkende vluchtelingen en de bezoeken aan het detentiecentrum inbegrepen): Brabantia CI.
- Brabantia, antenne Brussel Onthaal-Open Deur: Brabantia BOOD

2.1 Het profiel van de begunstigden

a) Aantal dossiers (= 1 persoon of 1 familie)

	Brabantia S-Gillis	Brabantia Kuregem	Brabantia CI*	Brabantia BOOD	Totalen Brabantia
Oude dossiers			536	170	
Nieuwe dossiers			2030	272	
Totalen	842	362	2566	442	4212
Percentages	20.0%	8.6%	60.9%	10.5%	100%

* Het totaal aantal personen opgevolgd in 2015 is 3279 (sociale dienst) + 137 (DBSS) + 151 (NBMV) + 100 (detentie) + 62 (coach), wat neerkomt op een totaal van **3729 personen** (3128 personen in 2014).

b) Geslacht

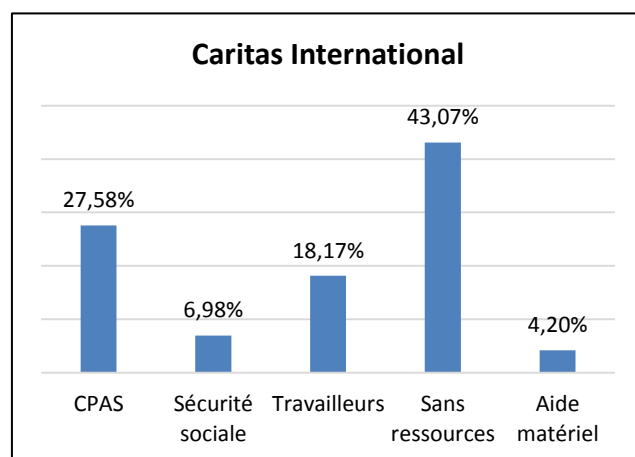
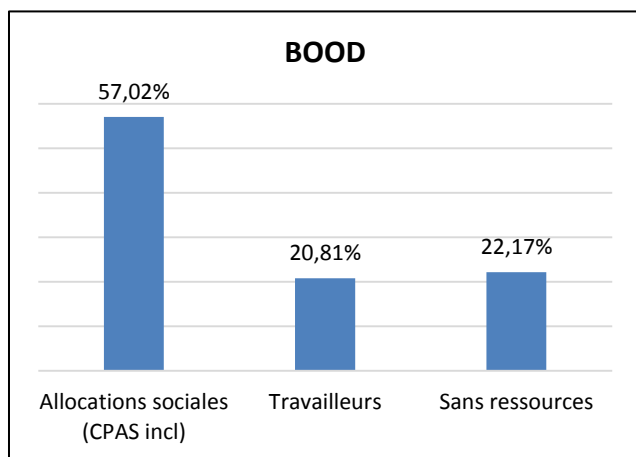
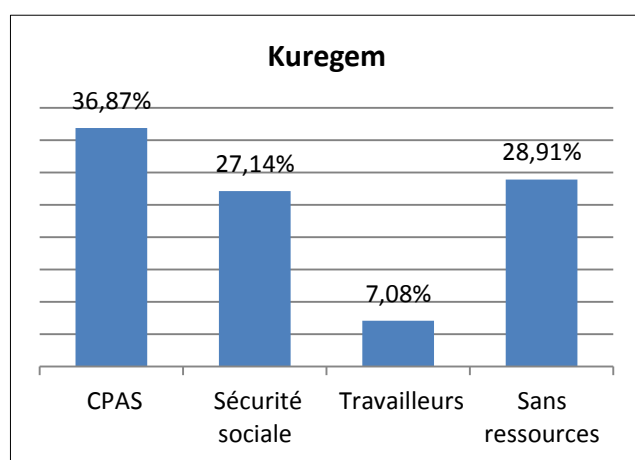
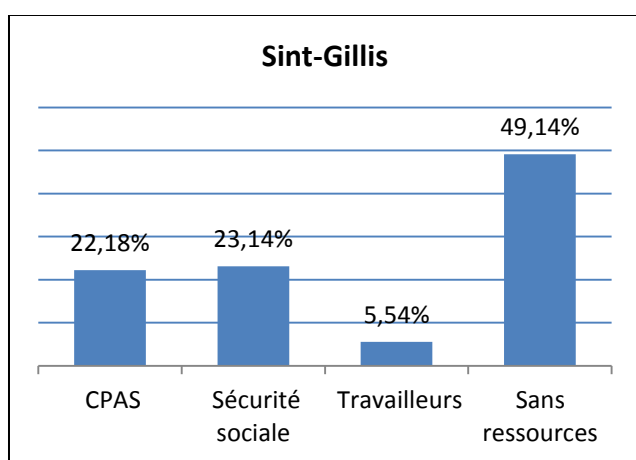
	Brabantia S-Gillis	Brabantia Kuregem	Brabantia CI	Brabantia BAPO	Totalen Brabantia	%
Vrouwen	259	242	822	150	1384	35.0%
Mannen	529	118	1744	292	2334	63.7%
Andere/ Onbekend	54	2	0	0	53	1.3%
Totalen	842	362	2566	442	4212	100%

c) Gezinssamenstelling

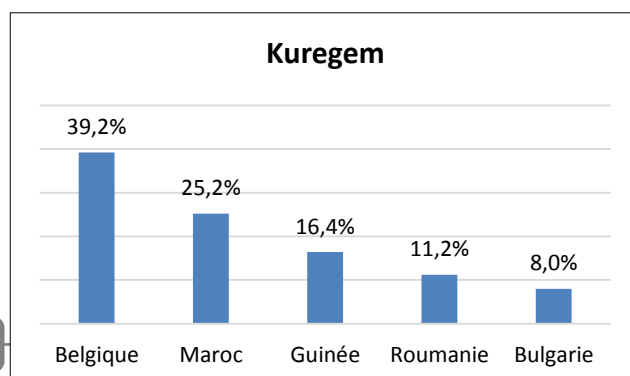
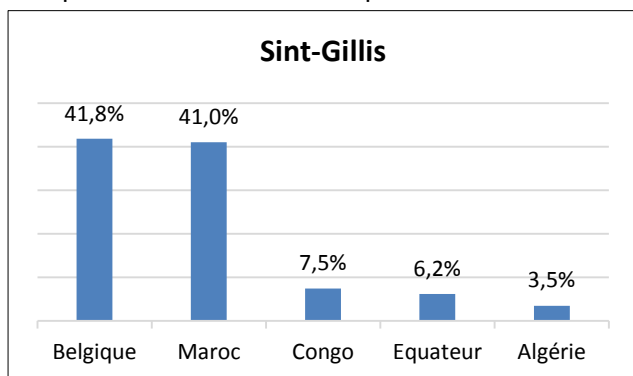
	Brabantia S-Gillis	Brabantia Kuregem	Brabantia CI	Brabantia BAPO	Totalen Brabantia	%
Alleenstaand	625	77	1747	113	2562	60.8%
Koppel met kind(eren)	75	135	222	72	504	12.0%

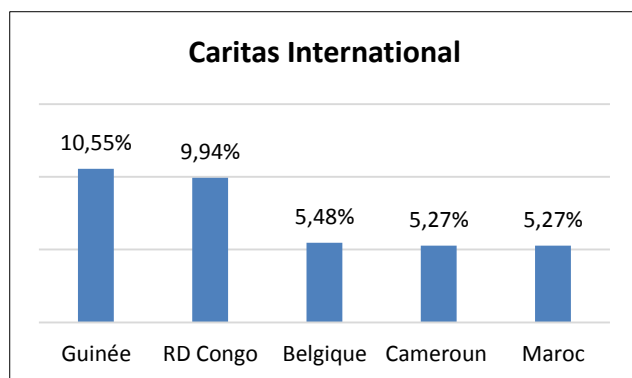
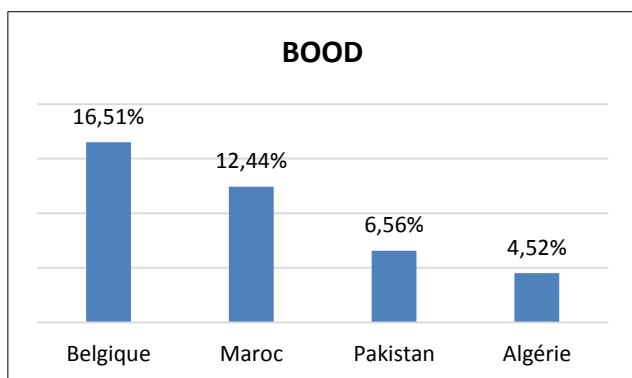
Alleenstaande met kind(eren)	64	89	260	21	434	10.3%
Koppel	39	17	76	15	147	3.5%
Samenwonend familie	14	23	61	12	110	2.6%
Samenwonend andere	13	7	22	7	49	1.2%
Uitgebreide familie	0	0	37	0	37	0.9%
Instelling	0	0	6	0	6	0.1%
Onbekend	12	14	135	202	363	8.6%
Totalen	842	362	2566	442	4212	100%

d) Bron van inkomsten

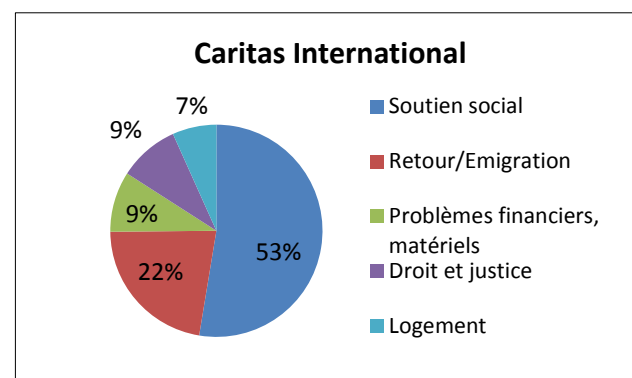
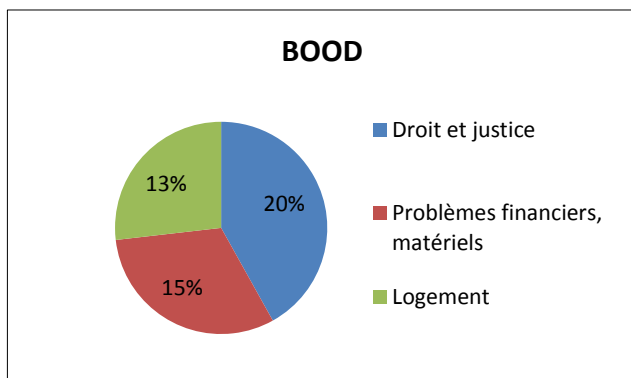
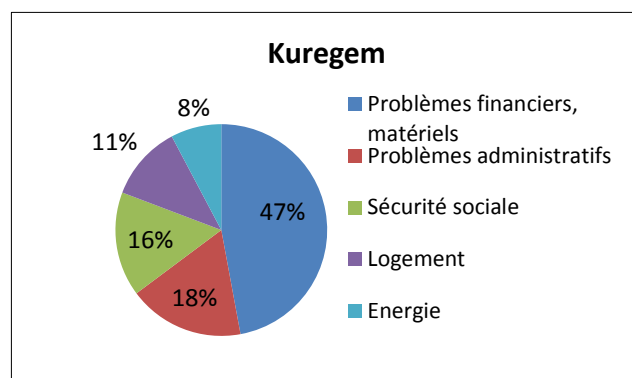
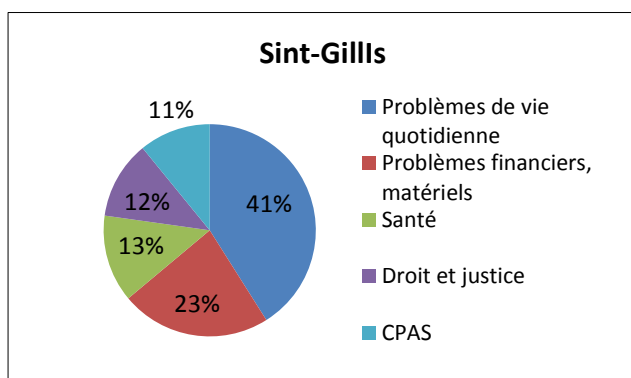

e) Top 5 van nationaliteiten, per antenne

2.2 Vastgestelde problematieken (in percentage)

2.3 Uitgevoerde interventies

De sociale dienst kan op verschillende manieren een antwoord bieden op de sociale vragen waarmee onze begunstigen geconfronteerd worden. De vijf meest voorkomende interventies zijn de volgende:

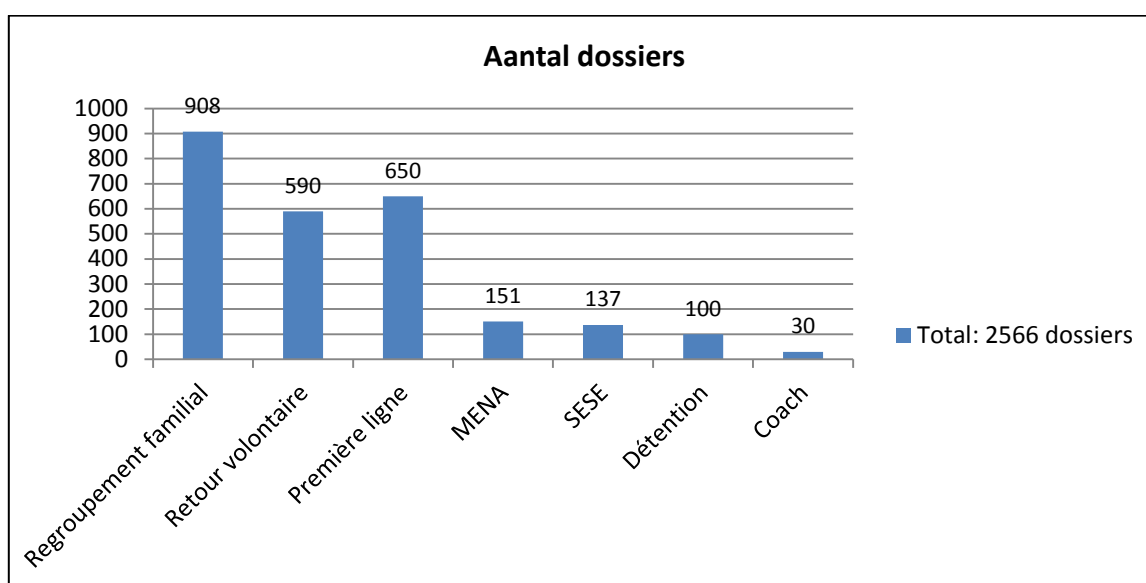
- Doorgeven van informatie (71.9%);
- Administratieve hulp en begeleiding in het ondernemen van een aantal stappen (19.2%);
- Bemiddeling (3.7%);
- Oriëntatie naar andere instellingen of gespecialiseerde sociale diensten (3.1%);
- Psychosociale begeleiding en het bieden van een luisterend oor (2%).

3. Voorstelling van de antennes

3.1 De sociale dienst Brabantia, antenne Caritas International

De sociale dienst van CAW Brabantia, antenne Caritas International richt zich hoofdzakelijk tot elke vreemdeling: mensen zonder papieren, uitgeprocedeerden, asielzoekers, erkende vluchtelingen, geregulariseerden, maar ook Belgen in het kader van de gezinshereniging.

Hieronder vindt u een overzicht van het totale aantal dossiers (2566) die door onze dienst behandeld werden; dit is een toename van 497 dossiers in vergelijking met 2014. Het gaat om een totaal van 3729 personen die opgevolgd werden. Het aanwerven van extra personeel is een mogelijke verklaring voor de stijging van het aantal dossiers in 2015.

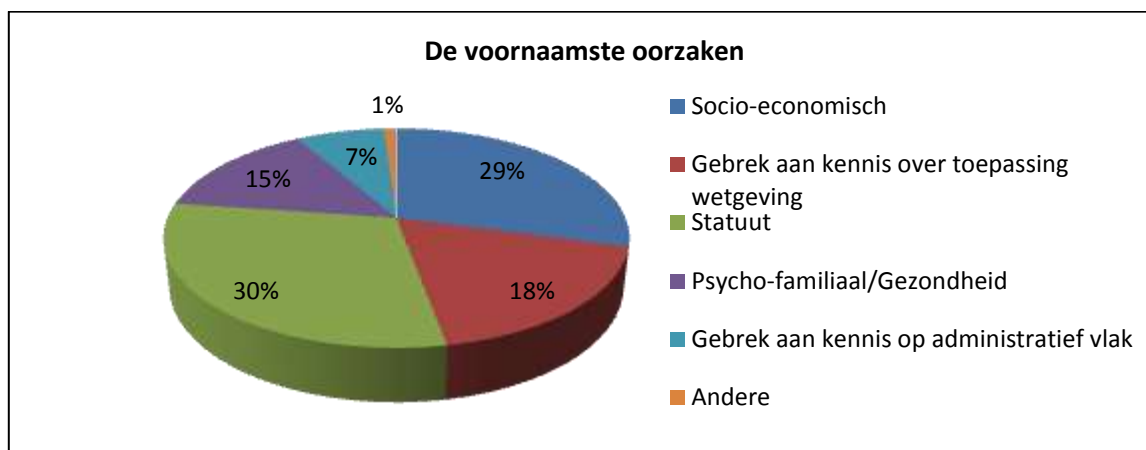

In deze paragraaf worden de volgende thema's behandeld:

- 3.1.1 De eerstelijnsdienst (650 dossiers)
- 3.1.2 Begeleiding door een coach van erkende vluchtelingen (30 dossiers)
- 3.1.3 Gezinshereniging (908 dossiers)
- 3.1.4 Vrijwillige terugkeer (590 dossiers)
- 3.1.5 Infosessies en opleidingen
- 3.1.6 Bezoeken van gesloten centra (100 dossiers)

In de volgende paragrafen zullen we het ook hebben over de Dienst voor Buitenlandse Studenten en Stagiairs (§3.2: 137 behandelde dossiers) en de begeleiding van de NBMV (§3.3: 151 behandelde dossiers) gezien de specifieke aard van hun doelpubliek.

De voornaamste oorzaken van de problemen van onze gebruikers worden weergegeven in onderstaand diagram.

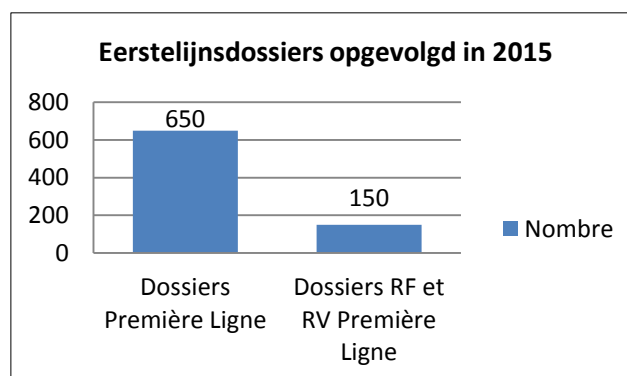

3.1.1 De eerstelijnsdienst

Gedurende het jaar 2015 hebben meerdere maatschappelijk werkers van onze sociale dienst personen begeleid voor eerstelijnsvragen. In totaal hebben vijf sociaal assistenten deze functie vervuld, voor een gemiddelde van 3,5 'voltijdse equivalenten' in 2015.

Publiek

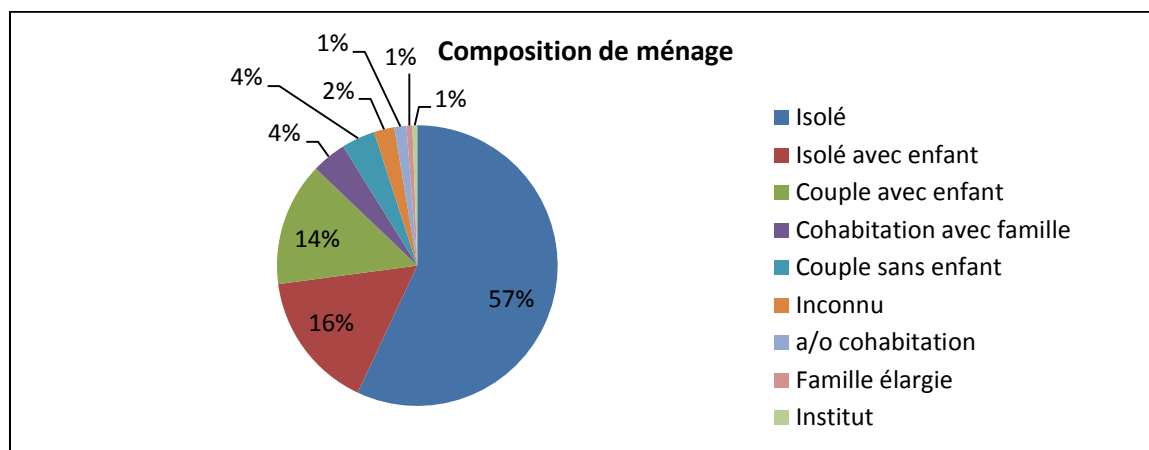
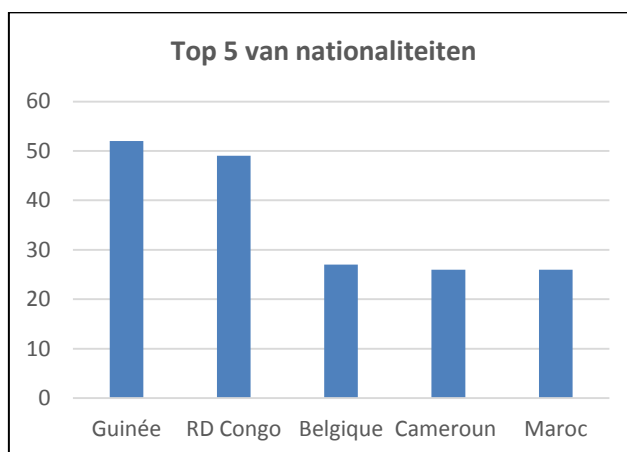
Via de sociale dienst van CAW Brabantia, antenne Caritas International bieden we hoofdzakelijk een eerstelijnsonthaal aan voor elke vreemdeling, ongeacht zijn statuut of zijn nationaliteit. In 2015 hebben we 369 nieuwe dossiers geopend. We hebben ook 281 dossiers opgevolgd waarmee onze dienst al vertrouwd was gedurende de voorgaande jaren. Dit brengt ons op een totaal van 650 opgevolgde dossiers in 2015 (461 dossiers opgevolgd in 2014). Als we de sociale vragen van de dossiers in het kader van vrijwillige terugkeer en gezinshereniging erbij rekenen, komen we op een totaal van 800 dossiers waarvoor we ook een antwoord hebben geboden op de sociale vragen van onze gebruikers. We zullen ons beperken tot de markantste cijfers en tot een bespreking van de tendensen betreffende de nieuwe dossiers.

Een groot deel van ons publiek beschikte niet over verblijfsdocumenten: 105 dossiers betreffen personen in irregulier verblijf en 74 dossiers betreffen uitgeprocedeerde asielzoekers.

We hebben ook 69 asielzoekers onthaald, 61 erkende vluchtelingen en 42 personen met een ander verblijfsstatuut (bv. : inwoner van Europa, familielid van een inwoner van de EU, staatloze,...). Voor de resterende dossiers konden we het statuut van de gerechtigde niet vragen omdat het om dossiers ging waarvoor we een onmiddellijk antwoord gegeven hebben hetzij per telefoon/per mail, hetzij door onmiddellijk door te verwijzen naar een meer gespecialiseerde sociale dienst.

De zes voornaamste nationaliteiten waarmee we te maken kregen zijn personen afkomstig uit Guinee (52 dossiers), de Democratische Republiek Congo (49 dossiers), België (27 dossiers), Kameroen (26 dossiers), Marokko (26 dossiers) en Syrië (21 dossiers).

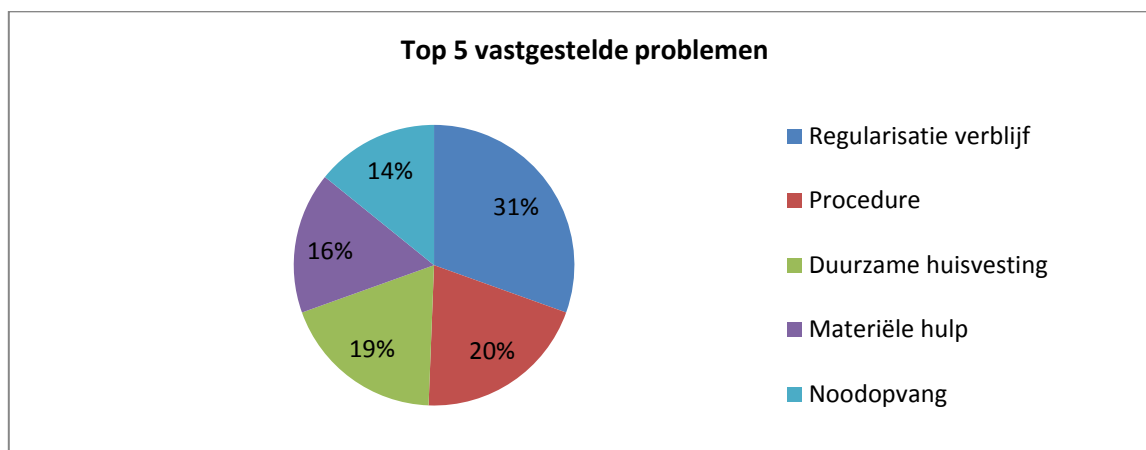
Van de 650 personen met een dossier bij ons zijn 74% mannen en 26% vrouwen. De grote meerderheid, 57% van de dossiers, zijn alleenstaand. 16% zijn alleenstaand met één of meerdere kinderen. In totaal heeft de eerstelijnsdienst 243 families met één of meerdere eerstelijnsvragen onthaald. Deze groep is zeer kwetsbaar en heeft een intensievere begeleiding door de maatschappelijk werker nodig.

Vastgestelde problemen en evoluties

De eerstelijns ploeg wordt vaak geconfronteerd met problemen betreffende het verwerven of behouden van verblijfsrecht. Ze biedt de aanvragers informatie betreffende de asielprocedure en aanvraag tot verblijfsvergunning om humanitaire of medische redenen, zorgt voor administratieve opvolging en/of verwijst de aanvragers door naar meer gespecialiseerde actoren (advocaat of juridische dienst).

Wij merken dat deze procedures zeer tijdrovend zijn en zelden leiden tot gunstige beslissingen. Bovendien wordt sinds 2 maart 2015 geëist dat, voorafgaand aan elke aanvraag tot verblijfsvergunning, een administratieve bijdrage moet betaald worden voor de behandeling ervan. Zo niet wordt de aanvraag zelfs niet overwogen. Het Koninklijk Besluit van 16 februari 2015 regelt de bedragen en de praktische inning ervan. Weet ook dat in geval van negatieve beslissing of stopzetting van de procedure deze som niet terugbetaald wordt.

De dienst wordt echter niet alleen geconfronteerd met problemen betreffende administratieve procedures. We krijgen ook te maken met een hele waaier aan menselijke noden (huisvesting, levensonderhoud, psychologische steun, gezinsproblemen...).

In september 2015, ten gevolge van de massale instroom van kandidaat-vluchtelingen (vooral uit Syrië) en ten gevolge van het onvermogen van de overheid om iedere asielzoeker een opvangplaats te bieden, werkte de sociale dienst samen met de Sint-Rochusparochie. Zo konden de meest kwetsbaren (minderjarigen, gezinnen met jonge kinderen, zwangere vrouwen,...) rekenen op een slaapplek in de nabijheid van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Ten slotte heeft CAW Brabantia een ochtendpermanentie aan de Dienst Vreemdelingenzaken georganiseerd, om aan de meest kwetsbaren een betere toegang tot DVZ te kunnen bieden en zodoende sneller een asielaanvraag te kunnen indienen en van een door Fedasil aangeboden onthaalplaats te kunnen genieten. Ongeveer 1760 personen hebben we tijdens deze permanentie kunnen informeren/doorverwijzen.

Samenwerking met vzw Rafael

Het centrum Rafael bevindt zich aan het Dapperheidsplein 14, 1070 Anderlecht. Het centrum beschikt over 147 appartementen, bewoond door een zeer kwetsbare doelgroep; men verdeelt er voedselpakketten; een sociaal restaurant verwelkomt met behulp van twee vrijwilligers iedere dag ongeveer twintig mensen.

Het oorspronkelijke idee was om tijdelijke huisvesting te bieden, maar in de realiteit vond er geen rotatie van de bewoners plaats. Gezien de extreem lage huurprijzen, is het zeldzaam dat een bewoner het centrum verlaat en er een nieuwe plek vrijkomt.

De samenwerking aangeboden door Brabantia was om te helpen de wachtlijst van kandidaat-huurders op te kuisen. Deze wachtlijst vermeldde 300 namen en werd gedurende jaren niet meer aangepast: overledenen, personen die verhuisd zijn naar een andere provincie of die andere huisvesting gevonden hadden, konden uit de lijst worden verwijderd. Een vijftigtal personen met een kwetsbare achtergrond werden geïdentificeerd en gecontacteerd door de sociale dienst van Caritas International.

Nieuwe aanvragen voor huisvesting werden niet meer op de lijst gezet, en personen met sociale vragen worden doorverwezen naar de sociale dienst van Caritas International.

Daarnaast wordt een nieuw project voor het sociaal restaurant bestudeerd, in samenwerking met vzw "L'ilôt". Door het sociaal restaurant te laten beheren door "L'ilôt" zou het werk van Rafael kunnen versterken. Dit door het ondersteunen en te werken aan de re-integratie van thuislozen via het restaurant kan een begeleiding en sociale ondersteuning aan thuislozen aangeboden worden, tot en met hun re-integratie in een eigen woning. Het dagcentrum van L'ilôt aan het Sint-Gillis Voorplein werkt aan dezelfde doelstellingen.

Alternatieve woonvormen worden ook bestudeerd met betrekking tot sommige delen van het centrum Rafael, waardoor de inkomsten en een professioneel beheer beter gegarandeerd kunnen worden.

3.1.2 Begeleiding van erkende vluchtelingen

Tijdens het jaar 2015 hebben meerdere maatschappelijk werkers van CAW Brabantia 30 gezinnen bestaande uit erkende vluchtelingen begeleid die verbleven op het Brussels grondgebied – 62 personen in totaal – in samenwerking met de Cel Integratie van Caritas International. In totaal hebben vier sociaal assistenten deze functie vervuld voor periodes van meerdere maanden of deeltijds, voor een gemiddelde van 1,5 'voltijdse equivalenten' in 2015.

De rol van de maatschappelijk werkers bestaat er in de eerste plaats in de mensen te informeren over hun rechten, plichten en statuut. Ten tweede, hen te informeren en bij te staan bij de talrijke stappen die ze moeten ondernemen: zoeken van een woning, aanvraag van het recht op maatschappelijke integratie bij het OCMW, administratieve stappen, schoolplicht en taal cursus, mutualiteiten, bank, etc. In functie van hun noden en kwetsbaarheden worden de begunstigden georiënteerd naar gespecialiseerde lokale diensten (bv.: psychologische diensten, medische huizen, alfabetiseringscursus, huiswerkschool, etc.). Ten slotte wordt de lokale verankering versterkt via een peterschapsproject tussen begunstigden onderling.

Publiek

Enmaal erkent verliezen vluchtelingen of personen met subsidiaire bescherming het recht op opvang. Ze moeten de onthaalstructuren voor asielzoekers verlaten binnen een relatief kort tijdsbestek (2 maanden). Ze moeten dan op zoek gaan naar huisvesting, een aanvraag indienen voor het recht op maatschappelijke integratie, zich inschrijven bij de gemeente, de ziekenkas, cursussen vinden,... Vaak krijgen ze geen sociale begeleiding (daar de hulp van het OCMW vaak te laat komt, ontoereikend of niet gespecialiseerd is). Indien dit een lastig parcours is voor iedereen, dan geldt dit des te meer voor vluchtelingen uit kwetsbare doelgroepen, die extra gevaar lopen in een hinderlaag te vallen. Immers, psychologische kwetsbaarheid, een handicap of analfabetisme kunnen aanzienlijk obstakels betekenen in het integratieparcours. Zonder contactpersoon en zonder op zoek te gaan naar aangepaste oplossingen is het risico dat de materiële en sociale problemen zich opstapelen reëel (onzekerheid, schulden, toenemend gevoel van onbehagen,...). Het doel is met andere woorden tussen te komen vanaf het einde van de opvang in het asielcentrum tot het moment waarop de persoon voldoende autonomie verworven heeft.

Vastgestelde problemen

De vluchtelingen die begeleid werden in 2015, kregen te kampen met moeilijkheden op hun parcours wegens de volgende kwetsbaarheden:

- Medisch problemen, m. n. handicap
- Psychologische kwetsbaarheid

- Analfabetisme
- Ex-NBMV: zodra de leeftijd van 18 jaar bereikt is, verliest de jongere zijn voogd en recht op opvang. Wie voordien nooit autonoom geleefd heeft, staat voor tal van uitdagingen: budgetbeheer, onderhoud van de woning, beheer van afspraken en administratie, en deze parallel met ononderbroken schoolbezoek.
- Combinatie van moeilijkheden: afwezigheid van een netwerk, geen kennis van de Franse of Nederlandse taal, laag studieniveau, dakloosheid, etc.

Evoluties: het 'Housingcafé'

Onze diensten hebben samengewerkt met de Cel Integratie van Caritas International om een hulpdienst op te zetten voor het zoeken van huisvesting: het 'Housingcafé'. Hier hebben erkende vluchtelingen of personen met subsidiaire bescherming toegang tot internet en verschillende aanbiedingen voor een huurwoning.

3.1.3 Gezinshereniging

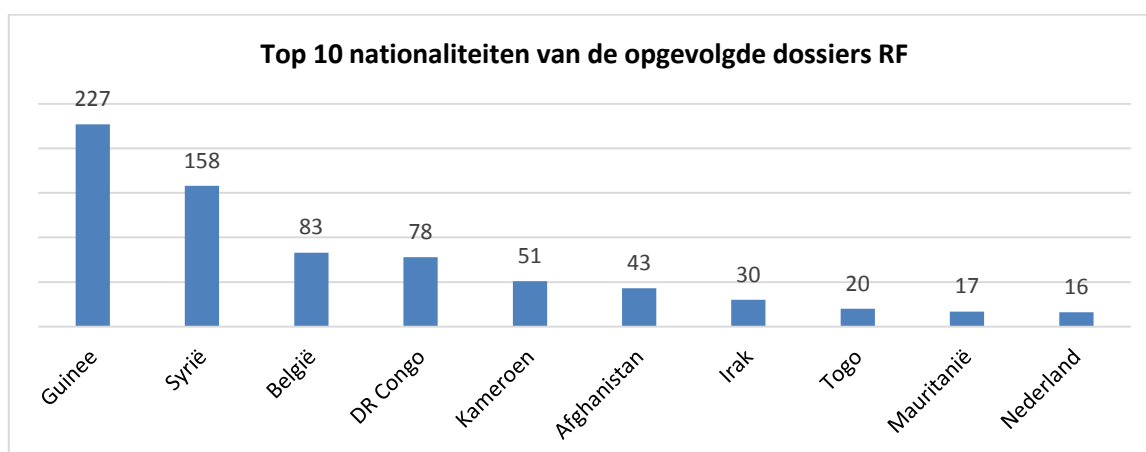
Gedurende het jaar 2015 hebben meerdere maatschappelijk werkers van de dienst mensen begeleid in hun gezinsherenigingsprocedure. In totaal hebben vier maatschappelijk werkers deze functie vervuld, voor een gemiddelde van 3 'voltijds equivalenten' in 2015.

Publiek

Voor 2015 heeft de dienst 'gezinshereniging' 908 dossiers opgevolgd (een toename van 15% in vergelijking met 2014, met 779 dossiers). We kunnen het volgende onthouden:

- 404 waren erkende vluchtelingen en 74 konden genieten van subsidiaire bescherming;
- 213 hadden een onbeperkte verblijfsvergunning van 5 jaar of een kaart van 1 jaar;
- 122 hadden de Belgische nationaliteit;
- 65 waren Europeaan of familielid van een Belg of een inwoner van de Europese Unie;
- 26 zaten al of niet in een procedure (klandestien, uitgeprocedeerd, asielzoeker);
- 4 verbleven als student in België.

De 10 meest vertegenwoordigde nationaliteiten zijn

Dit is geen enorme verandering in vergelijking met 2014 (verschijning van Nederland en verdwijnen van Ivoorkust).

Vastgestelde problemen en evoluties

- Syrische dossiers

Zoals men kan vaststellen in de statistieken, zit het aantal opvolgingen van Syrische dossiers duidelijk in de lift. Om beter te beantwoorden aan de groeiende vraag heeft onze dienst collectieve infosessies in het Arabisch georganiseerd. Een maatschappelijk werker van onze dienst, die gespecialiseerd is in gezinshereniging, spreekt namelijk Arabisch.

De oorlog in Syrië heeft voor een enorme bevolkingsmigratie gezorgd, vooral in de buurlanden. De mensen die in België aankomen, krijgen meestal het statuut van subsidiair beschermde of van vluchteling. Indien leden van hun naaste familie in Syrië gebleven zijn, is het hun grootste bekommernis hen snel naar België over te brengen. Aangezien de Belgische ambassade in Syrië gesloten is, moeten de mensen zich verplaatsen naar Jordanië, Libanon of Turkije. Het indienen van een visumaanvraag vereist dat je een minimum aan documenten kan voorleggen, zoals een paspoort en een geboorteakte, of zelfs een huwelijksakte. In de huidige context is het verkrijgen en legaliseren van deze documenten bij de Syrische overheid een echte uitdaging.

De behandelingsperiode voor visumaanvragen wordt relatief ingekort vergeleken met de andere nationaliteiten.

Zoals vorig jaar worden we eveneens geconfronteerd met de vraag om ouders, broers en zusters die gevaar lopen te laten overkomen. Tot op heden mogen slechts de echtgenoot en de minderjarige kinderen naar de verwant in België komen.

- Guineese dossiers: einde van de ebola-epidemie en gevolgen voor de visumprocedure

De ebolakoorts heeft drie landen getroffen: Guinee, Sierra Leone en Liberia. Gezien de verspreiding van dit virus werden deze landen in quarantaine geplaatst.

Ten gevolge van de volledige heropening van de grenzen (via lucht, zee en land) tussen Guinee en Senegal werd een einde gesteld aan de uitzonderlijke periode waarin visumaanvragen voor lang verblijf uitgaande van deze landen konden ingediend worden via de post, en dit vanaf 01.05.2015.

De fysieke aanwezigheid is dus terug vereist bij het indienen van de aanvraag. De verplaatsing tussen Guinee en Senegal over land bedraagt drie dagen per auto.

Guinee heeft op 30 december 2015 het officiële einde van de ebola-epidemie gevierd.

- Legalisatie en bevoegdheden van diplomatieke posten

Gedurende 2015 hebben bepaalde posten legalisatiebevoegdheden verloren. Bv. sinds 01/01/2015 heeft de ereconsul van Guinee niet meer de bevoegdheid de Guineese documenten te legaliseren: alles moet gedaan worden via de diplomatieke post in Dakar. Hetzelfde geldt voor Guinee-Bissau en Gambia.

- Nieuwe politiek van de DVZ betreffende personen die geregulariseerd werden om medische redenen (artikel 9ter)

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest van 26.09.2013 bevestigd dat personen geregulariseerd om medische redenen gelijkgesteld worden met personen die subsidiaire bescherming genieten. Dat betekent dat de voorwaarden betreffende voldoende inkomsten, ziekteverzekering en voldoende huisvesting niet toegepast werden indien de visumaanvraag ingediend werd in het eerste jaar volgend op het verkrijgen van hun regularisatie.

Welnu, sinds het arrest M'Bodj van het Hof van Justitie van 18.12.2014 en het arrest van de RS van 16.10.2014 en 5.11.2014 gaat de Dienst Vreemdelingenzaken ervan uit dat een persoon die geregulariseerd werd op basis van artikel 9ter niet meer beschouwd wordt als een gerechtigde met subsidiaire bescherming.

Onze dienst werd geconfronteerd met de pijnlijke werkelijkheid van dialysepatiënten of personen met terminale kanker aan wiens gezin het visum geweigerd werd. Het is volgens ons moeilijk om van personen met een dermate kwetsbaar profiel te eisen dat ze een stabiele en regelmatige job hebben.

- Nieuwe heffing: de administratieve bijdrage

Sinds 02.03.2015 is de behandeling van bepaalde visum D-aanvragen betalend, nl. 160€. Het betalingsbewijs moet meegebracht worden bij het indienen van de aanvraag. De betaling van de heffing richt zich tot onderdanen boven de 18 jaar die een visum voor gezinsvereniging aanvragen; kinderen onder de 18 jaar zijn vrijgesteld, erkende vluchtelingen, gerechtigden op subsidiaire bescherming, alsook gezinsleden van een burger van de Europese Unie.

Bepaalde diplomatieke posten hebben hiervoor een betalingsbewijs gevraagd hoewel de legale bepalingen dit niet voorzagen. Onze dienst is tussengekomen zowel om de belanghebbenden zo goed mogelijk te informeren als om te proberen bepaalde onterecht betaalde bedragen terug te vorderen.

Ten slotte nog een ander gevolg van deze heffing, nl. de weigering van de Dienst Vreemdelingenzaken om de negatieve beslissingen gratis te herzien en de verplichting om systematisch een nieuwe aanvraag in te dienen bij de diplomatieke post.

- Samenwerking met de federale ombudsdienst

Ook dit jaar konden we rekenen op de samenwerking met de federale ombudsdienst. We hebben hen m.n. geïnterpelleerd om de behandeling te bespoedigen van humanitaire visumaanvragen van broers en zusters van NBMV's toen het visum van de ouders reeds toegekend was.

- Collectieve infosessie in het Frans en het Arabisch

In 2015 hebben we 16 infosessies georganiseerd in het Frans en 12 in het Arabisch. Voor de sessies in het Frans waren gemiddeld 26 personen ingeschreven, en waren er gemiddeld 17 personen effectief aanwezig. In het totaal hebben we 274 personen via deze weg kunnen informeren.

Voor de sessies in het Arabisch gaat het meestal over beperktere groepen.

- NBMV

Gedurende het jaar 2015 hebben we 21 dossiers opgevolgd (tegenover 8 in 2014) van niet-begeleide minderjarige jongeren die een procedure van gezinshereniging opgestart hadden voor hun ouders.

De meerderheid van de jongeren die zich tot ons wenden zullen weldra meerderjarig zijn; bijgevolg moet de procedure heel snel opgestart worden. De samenwerking met de voogd, de ouders die in het land gebleven zijn en, indien nodig, de vertaler is essentieel om het project tot een goed einde te brengen.

Bijkomende moeilijkheden doen zich voor wanneer de ouders niet meer in het land van herkomst wonen. We hebben Afghaanse ouders opgevolgd die in de Verenigde Arabische Emiraten wonen, een Eritrese vader die in Israël woonde en Syrische ouders die in Libanon woonden.

De landen van herkomst van de jongeren zijn Afghanistan, Syrië, Guinee, Eritrea en Macedonië.

In 2015 zetten wij ons werk tijdens de permanenties verder, met informeren, doorverwijzen en adviseren betreffende de authenticiteit en de ernst van de verschillende documenten die het dossier uitmaken, betreffende het belang actief op zoek te gaan naar werk, hun budget

financieel goed te beheren, op zoek te gaan naar een woning, en betreffende de verschillende administratieve stappen die vervuld moeten worden. Steeds vaker richten externe sociale diensten zich per mail tot onze dienst, dit zorgt voor bijkomend werk dat onvermeld blijft in de statistieken.

3.1.4 Vrijwillige terugkeer

Tijdens het jaar 2015 hebben verschillende maatschappelijk werkers van de dienst personen begeleid in hun procedure voor vrijwillige terugkeer. In totaal hebben vijf maatschappelijk werkers deze functie vervuld, voor een gemiddelde van 3 'voltijds equivalenten' in 2015.

Het REAB-programma

Sinds 1984 werkt CAW Brabantia, antenne Caritas International samen met de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in het kader van het REAB-programma. Dit programma helpt migranten bij de voorbereiding van hun terugreis en voorziet in vliegtuigtickets naar het land van herkomst.

De medewerkers van de sociale dienst kunnen gecontacteerd worden om een vrijwillige terugkeer voor te bereiden. De dienst organiseert dagelijks een permanentie (van 8.30 tot 11.30 en van 13.30 tot 15.30). In de voormiddag kan een individuele afspraak met een maatschappelijk werker op de dag zelf verzekerd worden. De kandidaat-terugkeerders, begeleiders of sociaal assistenten die helpen bij de organisatie van de terugkeer kunnen zich aanbieden bij de permanentie, zonder afspraak, om informatie te krijgen over de vrijwillige terugkeer en de perspectieven in hun land van herkomst. De medewerkers van onze sociale dienst werken nauw samen met de Cel Re-integratie van Caritas International, dat aandacht heeft voor de mogelijke kwetsbaarheidscontext waarin de persoon zich bevindt.

Het vrijwillig aspect van de terugkeer is fundamenteel. De maatschappelijk werkers zullen nooit proberen iemand te overtuigen om terug te keren naar zijn land van herkomst. We zullen wel proberen onafhankelijke en verifieerbare informatie aan te bieden betreffende de mogelijkheden en perspectieven in het land van herkomst en/of in België.

Het REAB-programma wordt gefinancierd door de Belgische overheid via het federaal agentschap Fedasil en wordt uitgevoerd door de IOM.

Publiek

In 2015 werden 590 dossiers geopend (500 dossiers in 2014); 437 resulteerden in een vertrek. Er moet op gewezen worden dat 23 dossiers die geopend werden in 2015 een effectief vertrek betroffen voor begin 2016.

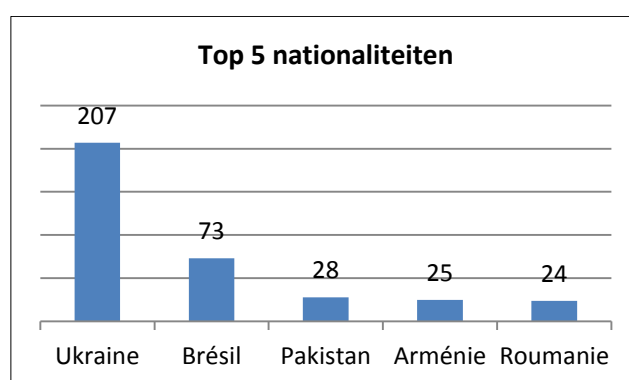
Het typische profiel van de kandidaat-terugkeerder is het volgende: het gaat om een alleenstaande man in een irreguliere situatie, die nooit een of andere verblijfsvergunning aangevraagd heeft, en naar België gekomen is in de hoop hier werk te vinden.

De verschillende categorieën in verband met de toegekende hulp bij vrijwillige terugkeer werden in 2015 vereenvoudigd:

- Categorie A: persoon met een lopende asielaanvraag (met inbegrip van een lopend bevel om het grondgebied te verlaten)
- Categorie B: persoon die uitgedecedeerd is of die een andere procedure voor wettig verblijf ingediend heeft (altijd B indien het niet A of C). Bijvoorbeeld: regularisatieaanvraag.
- Categorie C: persoon die nooit een aanvraag voor wettig verblijf ingediend heeft

De onze medewerkers van de sociale dienst werken nauw samen met de Cel Re-integratie van Caritas International. Als aanvulling op het REAB-programma, wil het re-integratieprogramma terugkeerders op maat begeleiden tijdens hun re-integratieproces na terugkeer. Er is een lokale individuele opvolging voorzien gedurende enkele maanden, alsook financiële steun. Voor de uitvoering van de re-integratieprojecten doet Caritas International beroep op lokale partnerorganisaties (ngo's) in de landen van herkomst. Doorheen de jaren werd een zeer nauwe samenwerking en vertrouwensrelatie met hen opgebouwd. Daardoor werd een goed inzicht ontwikkeld over de algemene levensomstandigheden in de landen van herkomst en de mogelijkheden voor mensen die vrijwillig terugkeren. In totaal konden in 2015 143 personen genieten van deze extra re-integratie ondersteuning.

Wat betreft de top 5 van nationaliteiten zijn er kleine wijzigingen ten opzichte van 2014: het aantal Oekraïense dossiers is bijna verdubbeld en ging van 121 naar 207. Wij merken nog een gevoelige vermindering van de Braziliaanse dossiers (van 103 in 2014 naar 73 in 2015).

Vastgestelde problemen en evoluties

Het aantal dossiers voor Pakistan blijft min of meer gelijk, zelfs al werden de vluchten naar Pakistan ten gevolge van moeilijkheden met de Pakistaanse overheid door IOM opgeschort.

Onze diensten kregen ook te maken met een ander probleem. De Palestijnse onderdanen (in het bezit van een paspoort) die een vrijwillige terugkeer hadden aangevraagd, maar waarbij de dossiers niet resulteerden in een effectief vertrek, omdat de enige programmeerbare terugreis een terugkeer naar de westelijke Jordaanoever is (via een vlucht naar Amman, en dan per auto naar de Westelijke Jordaanoever). De oorzaak hiervan is de sluiting van de grens tussen Egypte en de Gazastrook (afgezien van zeldzame uitzonderingen).

Dit jaar moesten we er opnieuw rekening mee houden dat de onderdanen van de landen die vrijgesteld zijn van visumplicht slechts recht hebben op een vliegticket zonder hulp voor re-integratie of terugkeerpremie. Toch kunnen kwetsbare personen bij uitzondering beroep doen op hulp tot re-integratie.

3.1.5 Infosessies en vormingen

Toekomstoriëntering en empowerment voor (potentieel) preciaire verblijvers

Een focus 'voorbij de papieren', correcte, laagdrempelige informatie voor een breder toekomstperspectief en coaching tot geïnformeerde beslissingen-ongeacht de beslissing om (al dan niet in de illegaliteit) hier te blijven, de stap te zetten om door te migreren of terug te keren naar het land van herkomst- daar gaat het om bij toekomstoriëntering voor preciaire verblijvers. Brabantia organiseerde hierrond vorming voor (eerstelijns-)begeleiders, nam met het Agentschap Integratie en Inburgering deel aan overleg en werkte mee aan hun uitgave

van een Franstalige kennismakingsbrochure voor hulpverleners rond deze methodiek. De expertise hierrond wordt verder uitgebouwd en zo breed mogelijk gedeeld met partnerorganisaties zoals het Integratiecentrum Foyer en CAW Brussel.

In het kader van het voortgezette 'My Future' project werden samen met de dienst 'voogden' van Caritas verscheidene intervisies georganiseerd met de NBMV-begeleiders in de Fedasil-opvangcentra van Arendonk en Bovigny. Een evaluatie van dit project volgt binnen Fedasil.

In samenwerking met de helpdesk voor voogden van CAW Brabantia (cf. §3.3, p. 25) werkte onze vormingsmedewerkster mee aan opleidingssessies voor vrijwillige voogden rond het empoweren van NBMV.

Infosessies en vorming rond vrijwillige terugkeer met re-integratie

Sinds enkele jaren verzekeren we regelmatige info-sessies op basis van de ervaring en kennis, gelinkt aan de politieke actualiteit en de expertise van de lokale partners in de landen van herkomst, met focus op de noden van elke terugkeerder en de sociale dimensie van de terugkeer.

Naast deze info-sessies volgden in 2015 doelgroepgerichte en regio-specifieke informatiesessies. Daarvoor werden 65 Brusselse en 35 West-Vlaamse sociale organisaties bezocht die met migranten in preciaire, irreguliere en bijgevolg kwetsbare situaties werken, waaronder ook Afrikaanse migrantenorganisaties en vertegenwoordigers van migranten uit visumvrije landen.

Deze doelgroep, die vaak verborgen (moet) leven, achtergesteld wordt, geen toegang heeft tot bepaalde rechten of niet over de nodige wettelijke documenten beschikt om bepaalde rechten te openen, heeft door deze situatie vaak geen of niet langer toegang tot financiële en materiële ondersteuning. Het is belangrijk dat zij toch correcte en volledige informatie krijgen, laagdrempelig en aangepast aan hun situatie en met verkenning van alle mogelijkheden.

Dit werd aangeboden aan hulpverleners van migranten-en daklozenorganisaties, ziekenhuizen, Kind & Gezin, zelfhulpgroepen, samenlevingsopbouw, lokale partnerorganisaties enz. die in direct contact staan met deze migranten. In totaal bereikten wij zo 238 begeleiders en vertegenwoordigers van personen met een (potentieel) precair verblijf. Tegelijk kreeg het vormingsteam via de maatschappelijk werkers, vroedvrouwen, consulenten... in deze sessies een betere kijk op de specifieke noden qua begeleiding en eventuele re-integratie van dit doelpubliek.

3.1.6 Bezoeken aan de gesloten centra

De gesloten centra worden beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ). Samen met enkele andere organisaties heeft de sociale dienst toegang tot de gesloten centra in België. Twee maatschappelijk werkers van onze dienst hebben meer bepaald toegang tot het repatriëringscentrum 127bis (RC 127bis) te Steenokkerzeel. In 2015 brachten ze wekelijks een bezoek aan het RC 127bis.

Tijdens het bezoek hebben zij een missie die drie luiken omvat:

- 1) Een luisterend oor bieden aan de persoon die opgesloten zit;
- 2) Rechten toelichten en eventueel juridische bijstand verschaffen;
- 3) Het monitoren van de algemene detentieomstandigheden.

Een persoon kan om verschillende redenen van zijn vrijheid beroofd worden, nl. in volgende gevallen:

- Je krijgt geen toegang tot het grondgebied.
- Je voldoet niet aan de binnenkomstvoorwaarden en dient een asielaanvraag in aan de grens.
- Je voldoet niet aan de binnenkomstvoorwaarden en dient een asielaanvraag in op het grondgebied (onder bepaalde voorwaarden).
- Je asielaanvraag moet in een ander land behandeld worden (Dublinprocedure).
- Je verblijft illegaal op het grondgebied.

Bovendien kunnen ze enkel vastgehouden worden in afwachting van een eventuele repatriëring.

Onze medewerkers maken ook deel uit van de Transitgroep. Dit is een manier om de krachten van alle bezoekers aan de gesloten centra van België te bundelen. Ook de missie van de Transitgroep heeft drie luiken:

- 1) Toezien dat mensen die opgesloten zitten in een gesloten centrum of een terugkeerwoning juridische en andere informatie krijgen en dat ze hun rechten kunnen doen gelden;
- 2) Observeren van de werking van de gesloten centra en beleidsverantwoordelijken aanspreken;
- 3) Sensibiliseren van het grote publiek aangaande de situatie in de gesloten centra.

In 2015 besliste de Transitgroep om een extra focus te leggen op de scheiding van gezinnen en op de toegang tot juridische hulp in het gesloten centrum.

"Tijdens de bezoeken van de sociale dienst aan het RC spraken zij enkele keren met twee broers uit Albanië. Zij waren respectievelijk 19 jaar en 23 jaar. Zij woonden al enkele jaren in België samen met hun moeder, vader en twee minderjarige broers. Bij een controle door de politie werd het hele gezin opgepakt. De twee broers werden in het GC 127bis opgesloten, hun vader werd in het transitcentrum Caricole opgesloten en hun moeder werd met twee minderjarige broers in een terugkeerwoning geplaatst. Moeder, vader en twee minderjarige zonen werden snel gerepatriëerd. De twee oudste zonen wisten nog wat tijd te rekken door een asielaanvraag in te dienen, waardoor hun vlucht geannuleerd werd."

Publiek

De maatschappelijk werkers spraken één of meerdere keren met een honderdtal personen die opgesloten zaten in het RC 127bis. De gedetineerden waren voornamelijk afkomstig uit: Afghanistan, Irak, Somalië en enkele Maghreblanden.

Sinds februari 2015 werd de vleugel voor vrouwen gesloten en zitten er enkel nog mannen opgesloten. Toen waren er voor een hele tijd twee vleugels open voor mensen met elk een capaciteit van 40 personen. In december 2015 werd er nog een derde vleugel geopend met nog een extra capaciteit van 40 personen. Dit maakt dat er in het RC 127bis momenteel 120 personen kunnen opgesloten worden.

Het grootste deel van de bezochte mensen waren personen opgesloten in het kader van de Dublin-III-Verordening¹. Ofwel waren zij het akkoord van de verantwoordelijke lidstaat aan het afwachten, ofwel waren zij de feitelijke overdracht naar de verantwoordelijke lidstaat aan het afwachten.

¹ De Dublin III-verordening bepaalt welke EU lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielaanvraag en voorziet de transfer van de asielzoeker naar de bevoegde lidstaat. Normaliter is de bevoegde lidstaat het eerste land waar de asielzoeker de Europese Unie is binnengekomen.

Bovendien is een groot deel van het publiek uitgeprocedeerde asielzoekers, die daarnaast nog andere procedures hebben opgestart in de hoop op deze manier een verblijfsrecht te bemachtigen.

Vastgestelde problemen en evoluties

In 2015 bezochten de maatschappelijk werkers een groot aantal personen met problemen openbare orde of die een gevaar vormde voor onze nationale veiligheid. Hierin zien we sterk het beleid, zoals aangekondigd in het regeerakkoord van 9 oktober 2014. De vraag die de sociale dienst zich hierbij stelt, is de omschrijving van de ruime begrippen 'problemen openbare orde' en 'gevaar voor de nationale veiligheid'. Verder stellen wij ons hierbij ook de vraag hoe dit zich verhoudt ten opzichte van artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens dat zegt dat iedereen recht heeft op een gezinsleven.

"Een man bezocht door de sociale dienst, gaf aan een dochter te hebben met een vrouw van Belgische nationaliteit. Hierdoor had de dochter zelf ook de Belgische nationaliteit. Meneer had op regelmatige basis contacten met zijn dochter, maar woonde niet meer samen met de moeder. Meneer werd voor verschillende strafbare feiten veroordeeld en zat deze straffen uit in de gevangenis. Omdat meneer niet in het bezit was van de juiste verblijfsdocumenten werd hij opgesloten in het RC 127bis. Het feit dat meneer problemen openbare orde had, woog harder door dan het feit dat meneer een dochter met de Belgische nationaliteit had."

Daarnaast zagen we plots ook mensen die opgepakt werden in het kader van een Dublin III-Verordening, maar bij wie het onderzoek naar de verantwoordelijke lidstaat nog gevoerd moest worden. Bij hen was er met andere woorden nog geen aanvraag tot overname gedaan aan een mogelijke verantwoordelijke lidstaat.

"Deze bezochte persoon kwam in België toe en liet zich meteen registreren voor een asielaanvraag. Hij kreeg een toewijzing om zich te begeven naar een open opvangstructuur en verbleef er tot hij een convocatie kreeg voor zijn eerste interview bij de Dienst Vreemdelingenzaken. Tijdens het interview beschreef hij de route die hij nam om naar België te komen. Aan de hand van deze verklaringen werd hij meteen opgepakt en naar het RC 127bis gebracht om dan een onderzoek te beginnen of er bewijzen waren dat een andere lidstaat van het Dublinverdrag verantwoordelijk zou zijn voor de asielaanvraag van de persoon. Uiteindelijk werden er geen bewijzen gevonden dat een andere lidstaat verantwoordelijk zou zijn voor het behandelen van de asielaanvraag van betrokkene en werd hij terug in vrijheid gesteld."

Met de sociale dienst willen wij ook in 2016 bezoeken aan het RC 127bis blijven doen. We vragen ons hierbij af wat de impact zal zijn van de verhoogde instroom vluchtelingen tijdens het tweede deel van 2015. Daarnaast houden we het feit, dat men nog steeds woonunits op het domein van het RC 127bis wil bouwen om gezinnen met minderjarige kinderen in op te sluiten, in het oog. We hebben hier nog steeds onze bedenkingen bij en we hopen dat het hoger belang van het kind steeds in acht wordt genomen.

3.2 Antenne Caritas International: Sociale dienst voor buitenlandse studenten en stagiairs

Het personeelbestand van de dienst is beperkt tot een halftijds maatschappelijk werkster. Zij werkt samen met de diensten van Caritas International, maar ook met externe diensten zoals de studentenhuizen en de sociale diensten van de universiteiten.

Activiteiten

Als onderdeel van CAW Brabantia, maakt de Dienst voor Buitenlandse Studenten en Stagiaires (D.B.S.S.) deel uit van de antenne Caritas International sinds 01.01.2014. De dienst richt zich tot buitenlandse studenten met een beperkte verblijfsvergunning in het kader van hun studies en afkomstig uit landen van het zuidelijk halfrond.

De maatschappelijk werkster behandelt vragen van studenten die zich persoonlijk aanbieden op de DBSS, maar werkt ook in netwerkverband met de sociale diensten van de studentenhuizen voor buitenlandse studenten van Brussel, Louvain-la-Neuve, Gembloux, Luik, Charleroi, Bergen en Aarlen. Hierbij verzamelt zij hun aanvragen tot financiële hulp, die zij vervolgens doorspeelt naar de DBSS-Commissie.

Tweejaarlijkse comités, samengesteld uit 5 vrijwillige leden, selecteren de studenten die financieel geholpen zullen worden tijdens het academisch jaar.

Wij bieden ook ondersteuning en sociale begeleiding, administratieve hulp, een terugkeerhulpprogramma voor studenten met een project, doorverwijzing (indien nodig) naar andere meer gespecialiseerde organismen en begeleiding met het oog op de diverse toekomstperspectieven van de student.

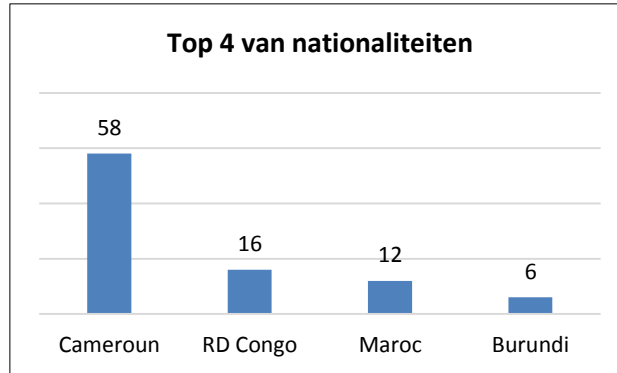
De DBSS is lid van het 'Nationaal Comité voor Onthaal van derdewereldstudenten en -stagiairs' (CNA-NKO), een federatie die studentenfoyers en -clubs groepeerd voor studenten afkomstig uit het zuiden. De DBSS neemt deel aan de verschillende activiteiten die de NKO organiseert, zoals de actie 11-11-11, sensibiliseringscampagnes, enz. Ook in 2015 werkt de DBSS samen met de NKO in het kader van het project "Emploi-Sud". De bedoeling ervan is studenten terug te laten keren naar de Democratische Republiek Congo (DRC) met een nog te ontwikkelen project of in het kader van vormingen voor studenten, gespecialiseerd in agronomie.

Publiek

In 2015 werden 137 dossiers behandeld door de D.B.S.S. In 38 daarvan ging het om studenten die al bekend waren bij de dienst. In de 99 overige ging het om nieuw ingeschrevenen. In vergelijking met het voorgaande jaar stellen we een toename vast van ongeveer 22.3% ten opzichte van het jaar 2014 (112 dossiers). Deze toename is m. n. te wijten aan een hernieuwde sensibilisering vanwege de D.B.S.S. binnen universiteiten, hogescholen, sociale diensten en foyers betreffende de problematiek van de studenten. Het werk dat de D.B.S.S. verricht in netwerkverband, meer bepaald met de studentenhuizen, de sociale dienst van de VUB en de juridische dienst 'Infor-Jeunes', alsook het project 'vrijwillige terugkeer' van studenten met een project hebben geleid tot een betere bekendheid.

Het continent van oorsprong betreft voor 89% Afrika. Voor 76.69% betreft dit Sub-Saharaans Afrika gaat en voor 12.41% Noord-Afrika. Als koplopers springen drie nationaliteiten eruit: Kameroen (42,3 %), de DRC (12%) en Marokko (9%).

In tegenstelling tot het vorige jaar hebben we dit jaar kunnen vaststellen dat het aantal studenten afkomstig uit Kameroen procentueel gestegen is. We gaan van 33% in 2014 naar 42.3% in 2015.

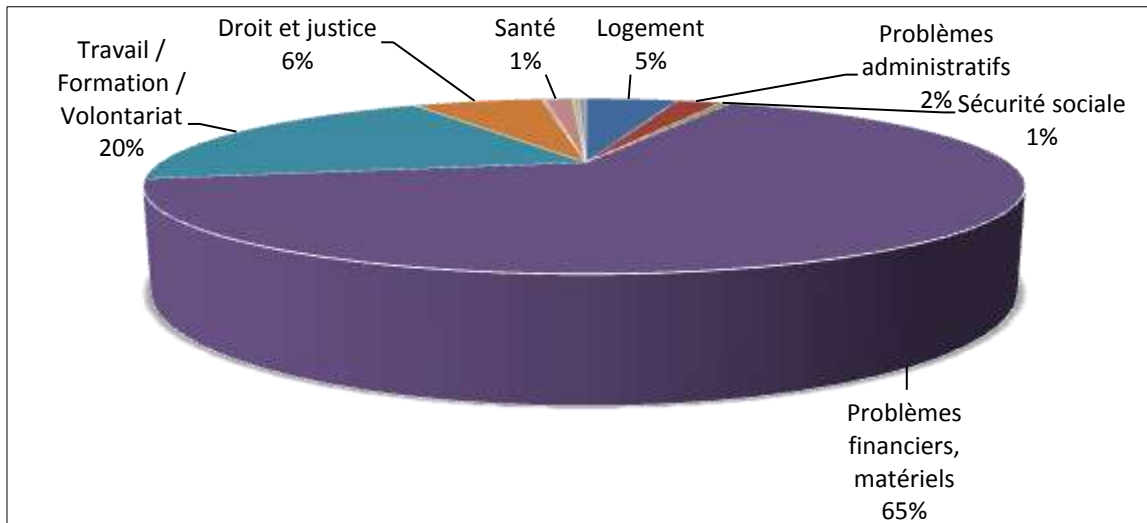

Op het gebied van geslacht zijn de mannelijke studenten in de meerderheid: 66% tegenover 33% vrouwen.

De gemiddelde leeftijd van de studenten in 2015 ligt tussen 30 tot en met 40. Ze maken 33% uit van de totaliteit van de studenten. Dit kan verklaard worden door het feit dat de D.B.S.S. eerder laatstejaarsstudenten financieel helpt dan hen die pas begonnen zijn met hun studies.

Men kan vaststellen dat van 26% van de mensen de leeftijd onbekend is. De reden is dat veel jonge studenten ons ook per mail contacteren, waardoor de leeftijd nergens vermeld staat.

Vastgestelde problemen en evoluties

Algemeen gesproken gaat het om buitenlandse studenten die ten laste zijn van een derde (de garant). Hun hoofdprobleem bestaan erin dat ze in financiële moeilijkheden zitten die essentieel te wijten zijn aan een verandering in de situatie van de garant, een vertraging betreffende de vernieuwing van de verblijfskaart en de te lopen stage gedurende het academisch jaar.

Voor dit academiejaar (2014-2015), heeft de D.B.S.S. financiële steun toegekend aan 22 studenten, waarvan 36% directe begunstigden van onze dienst zijn.

Het totaalbedrag, aangevraagd door studenten, kwam uit op € 62.513.44. De D.B.S.S. heeft uiteindelijk een bedrag van € 31.330 toegekend.

Voor dit academisch jaar hebben we, naast de financiële problemen, drie andere grote problemen die naar voren lijken springen: werk, toegang tot een verblijfsvergunning (recht) en huisvesting.

- Werk / opleiding / vrijwilligerswerk

Sinds de lancering van het terugkeerprogramma voor studenten met een project, worden we aangezocht door studenten die naar hun land van herkomst wensen terug te keren. Het programma bestaat erin aan studenten van ontwikkelingslanden de mogelijkheid te geven een persoonlijk project op te starten of te realiseren in hun thuisland. In samenwerking met de Cel Re-integratie van Caritas International, kan de student op het terrein genieten van begeleiding door de Caritas-partners, en van financiële steun vanwege de D.B.S.S.

In 2014 hadden we 7 teruggekeerde studenten, waarvan vier gebruik konden maken van het terugkeerprogramma. In 2015 tellen we zes teruggekeerde studenten, waarvan vier een beroep deden op het terugkeerprogramma. Over het algemeen blijft het aantal studenten dat beslist terug te keren naar hun land constant sinds 2013.

In het kader van dit programma helpen we hen alternatieve subsidies te vinden ter vervanging van die van de D.B.S.S.

Los van het programma zijn meer en meer studenten op zoek naar werk of vrijwilligerswerk met de bedoeling ervaring op te doen of in hun noden te voorzien. De dienst begeleidt hen in deze zoektocht.

- Recht en justitie

Elk jaar moeten de studenten hun verblijfsvergunning hernieuwen. In 2015 slaagde zo'n 6% van de studenten er niet in opnieuw in regel te geraken door een vertraging bij de hernieuwing van hun verblijfstitel of een weigering tot hernieuwing. Vaak is de weigering te wijten aan een wijziging in de studierichting van de studenten. Deze wijziging geeft aanleiding tot sancties, waaronder de weigering tot hernieuwing. Gevolg: de studenten bevinden zich in irregulier verblijf in België. De dienst ondersteunt de door het Belgische systeem uitgesloten studenten in hun diverse stappen.

- Huisvesting

Vorig jaar maakte deze problematiek 2% uit van de vastgestelde problemen. In 2015 bedroeg dit percentage 5%.

In de praktijk konden we ook bij onze interventies een toename in de vraag naar huisvesting vaststellen. Meer en meer verwijzen we de studenten door naar het '*Housingcafé*': een workshop om huisvesting te zoeken, georganiseerd door de Cel Integratie van Caritas International.

Ondanks het gestegen aantal dossiers stellen we vast dat onze interventie beperkt is ten opzichte van de diverse moeilijkheden waarmee de studenten te kampen hebben.

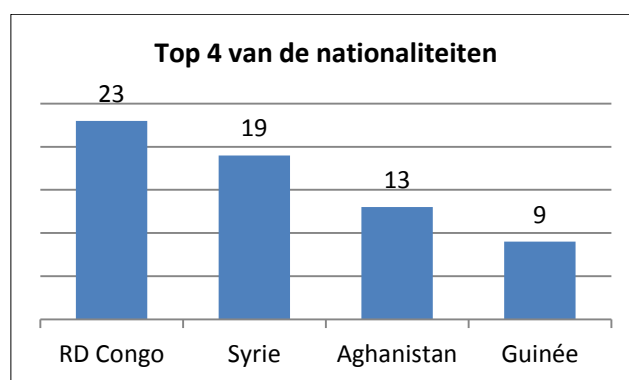
In 2016, bestaat onze uitdaging erin ons netwerk te versterken, onszelf bekend te maken buiten de grenzen en de hulp die we aan de studenten bieden te verbeteren door nieuwe innoverende ideeën voor te stellen.

3.3 Antenne Caritas International: Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen

In het team van de voogden vonden een aantal wijzigingen en vervangingen plaats. Uiteindelijk telt het team in 2015 drie Nederlandstalige en drie Franstalige voogden. De voogden hebben 151 NBMV's gevolgd in het jaar 2015. Drie begeleiders houden zich ook bezig met het opvangproject voor NBMV's: 'Youth in Transit' (cf. p. 26).

Publiek

De best vertegenwoordigde nationaliteiten waren de Democratische Republiek Congo met 23 jongeren, Syrië met 19 jongeren, Afghanistan met 13 jongeren en Guinee met 9 jongeren.

De meeste jongeren die door de dienst begeleid werden, hebben asiel aangevraagd of deden beroep op de specifieke NBMV-procedure.

Slechts 2 jongeren konden gebruik maken van de procedure voor gezinshereniging en 3 konden een verblijfsvergunning krijgen om humanitaire of medische redenen.

In 2015 hebben 46 jongeren nog geen verblijfsvergunning gekregen. Van deze 46 jongeren hebben sommige de leeftijd van 18 jaar bereikt en ervoor gekozen om in België te blijven. Ze zijn dus in irregulier verblijf. Deze categorie betreft ook jongeren van wie de advocaat en voogd nog bezig zijn de op te starten procedure te evalueren. Bij deze jongeren zijn bepaalde procedures nog maar net opgestart, zodat de NBMV-procedure en de eerste hoorzittingen nog niet hebben plaats gevonden. Twaalf van hen hebben een Bijlage 38 gekregen, wat overeenkomt met een bevel het grondgebied te verlaten.

In 2015 zijn 4 jongeren die gevolgd werden door onze voogden vrijwillig teruggekeerd naar hun land van herkomst, nl. Paraguay, Israël, Marokko en Albanië, en dit met de steun van de Cel Re-integratie van Caritas International.

In 2015 konden 68 jongeren genieten van een beperkte verblijfsvergunning, 37 van een onbeperkte verblijfsvergunning, en jammer genoeg moesten 46 het jaar afsluiten zonder verblijfsvergunning.

Activiteiten

- Deelname aan de NBMV-werkgroep van het Platform 'Mineurs en Exil'

In 2015 hebben we hieraan deelgenomen. We vergaderen om de 6 weken om de laatste ontwikkelingen van de sector te bespreken met de andere actoren op het terrein.

- Deelname aan vergaderingen en adviescomités

Vorig jaar hebben onze voogden ook deelgenomen aan verschillende vergaderingen en adviescomités in verband met specifieke thema's betreffende niet-begeleide minderjarigen, zoals analfabetisme, duurzame oplossing, specifieke vragen van de kinderen tijdens het onderhoud, etc.

- Opvangproject 'Youth in Transit'

In augustus 2015 hebben we het opvangproject voor NBMV 'Youth in Transit' opgestart. Dit project maakt deel uit van de derde opvangfase, ingesteld door Fedasil.

Dit project werd gelanceerd op basis van de vaststelling dat er een enorme lacune bestaat tussen de onthaalcentra van de tweede fase (bv.: het collectief asielcentrum 'Klein Kasteeltje' in Brussel) enerzijds en het leven in totale autonomie in samenwerking met het OCMW anderzijds. Immers, op het eind van de tweede fase zijn de jongeren nog heel kwetsbaar en is het verre van evident voor hen om alle stappen te doen die nodig zijn voor een zelfstandig leven.

We beschikken over 16 studio's voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen: in St.-Joost-ten-Node en in Laken. Ze mogen er maximum 6 maanden verblijven. De bedoeling is ondertussen een eigen woning te zoeken. De jongeren zijn tussen 17 en 17,5 jaar, hebben een zekere graad van autonomie en hebben al vier maand in een collectief centrum verbleven.

Evoluties: helpdesk et coaching van voogden

Sinds april 2015 heeft de NBMV-cel van CAW Brabantia een coachingproject opgestart voor toekomstige Franstalige voogden.

De methodologie van de aangeboden coaching berust erop de vaardigheden van de voogden te versterken betreffende hun kennis (nl. over de instellingen die betrokken zijn in de door de jongere te nemen beslissingen, kennis van de wetgeving, mechanismes van beroep en uitoefening van rechten, etc.), inzake knowhow (hoe een jongere voorbereiden op een interview, hoe constructief op zoek gaan naar en onderhandelen over een duurzame oplossing met de overheden die belast zijn met deze beslissing, hoe de ambities van je pupil verzoenen en confronteren met de realiteit van het onthaalland, etc.) en inzake houding (een juiste afstand bewaren met elke onthaalde NBMV, waarbij je evenwel een steun en toeverlaat blijft, een gids bent bij de keuzes die elke jongere moet maken, erin slaagt de jongere voor te bereiden op zijn meerderjarigheid, etc.).

Het project werd voorzien voor één jaar. Tijdens deze periode zal het geëvalueerd worden. Het is samengesteld uit verschillende luiken:

- Een helpdesk voor voogden

Onze helpdesk is te bereiken per telefoon of per mail. Er is driemaal per week telefonische permanentie: maandag van 14.00 tot 17.00 / dinsdag van 9.00 tot 12.00, en van 14.00 tot 17.00 / donderdag van 18.00 tot 20.00. De e-mails worden dagelijks door het team gelezen.

De voogden kunnen zich wenden tot de helpdesk voor praktische vragen, advies en alle nuttige informatie in het kader van hun NBMV-dossiers. Indien het om een complexe vraag gaat, kunnen ze een afspraak maken voor een onderhoud waarbij de situatie diepgaander onderzocht wordt.

- Individuele steun

Elke voogd kan vragen individuele steun te organiseren voor een lopende voogdij, specifiek in moeilijke gevallen of in geval van een eerste voogdij.

We geven concreet advies in overleg met de voogd en gaan samen op zoek naar mogelijke oplossingen.

- Opleidingen

De cel NBMV heeft opleidingen georganiseerd voor erkende voogden over thema's in verband met voogdij.

Het thema van de eerste opleidingscyclus luidde: "Hoe mijn pupil coachen binnen het concept van een autonoom project naar de toekomst toe?" Een dertigtal voogden nam deel aan deze opleiding die hen toeliet nieuwe competenties te verwerven om hun pupil beter door te verwijzen in de toekomst.

- Thematische nieuwsbrieven

De Cel NBMV verzorgt een thematische nieuwsbrief die gestuurd wordt naar de voogden en waarin specifieke thema's in verband met de opvolging van de NBMV behandeld worden. Ze worden verrijkt met een juridische rubriek en met voorbeelden uit de praktijk van ervaren voogden. De nieuwsbrieven bevatten ook de meest interessante en nuttigste vragen-en-antwoorden die gesteld werden tijdens de helpdesk in verband met het thema van de nieuwsbrief. Het thema van de eerste nieuwsbrief was 'gezinshereniging'.

Tijdens de 9 eerste maanden van het project had het team contact (opleiding, helpdesk of coaching) met 44 voogden in totaal.

36 voogden hebben minstens één keer een vraag gesteld per telefoon of per e-mail en 19 voogden ontvingen een individuele coaching.

3.4 De sociale dienst Brabantia, antenne Brussel Onthaal-Open Deur

Het team van Brussel Onthaal-Open Deur is in totaal samengesteld uit 6 personen: een coördinatrice, twee administratieve assistentes, een documentalist en twee maatschappelijk werkers (iets meer dan één voltijds equivalent), alsook een stagiaire maatschappelijk werk per academisch jaar. Dit team wordt versterkt door een tiental vrijwilligers die zich voornamelijk met het onthaal bezighouden.

De missie van Brussel Onthaal-Open Deur bestaat er onder meer in een sociale eerstelijnsdienst te bieden voor iedereen, ongeacht geografische afkomst, politieke, filosofische of religieuze overtuiging. De ligging in het stadscentrum, nl. tussen de Beurs en de Grote Markt, verklaart de enorme diversiteit zowel qua publiek als behandelde problematieken.

De permanenties zijn toegankelijk zonder afspraak (uitgezonderd op donderdag namiddag), en wel op de volgende tijdstippen:

- Maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag: van 10.00 tot 13.00 zonder afspraak
- Maandag, dinsdag, woensdag van 14.00 tot 17.00 zonder afspraak en donderdag van 14.00 tot 17.00 op afspraak

Activiteiten

Brussel Onthaal-Open Deur is een plek in het stadscentrum waar in alle anonimiteit een luisterend oor geboden wordt. Gezien de brede waaier aan problemen zijn de maatschappelijk werkers verplicht te werken in netwerkverband met andere, meer gespecialiseerde diensten, willen ze kwalitatieve informatie bieden of personen doorverwijzen in het geval van zeer specifieke vragen. Daar de lokalen vrij krap zijn, bestaat er geen mogelijkheid om groepsactiviteiten aan te bieden, vormingen, etc. Het onthaal is dus individueel, open voor iedereen en onvoorwaardelijk.

Het luisterend oor is prioritair bij elke interventie. Bepaalde mensen komen met een vraag waarop ze geen antwoord vinden, een angst die hen kwelt, of waanideeën die hen belagen. Anderen hebben meer luisterbereidheid nodig, omdat ze vreemdeling zijn en onze nationale talen niet beheersen. Kortom, elke vraag, zelfs de meest onbeduidende, vereist een goed begrip van beide kanten. Er wordt dan ook speciale aandacht aan besteed.

Sinds oktober 2014 gaat een maatschappelijk werker van de eerstelijnsdienst van Caritas International één keer per week naar 'Punt 32', een onthaalpunt voor kwetsbare personen dat geopend werd door de Pastorale Eenheid Brussel-Centrum. Daar krijgen ze een warm onthaal, koffie, soep en brood. Tijdens deze permanenties bieden we dit doelpubliek een luisterend oor en moedigen we hen aan zich bij onze diensten aan te bieden met de bedoeling hen te helpen bij het oplossen van problemen inzake administratie, huisvesting, tewerkstelling, etc.

Sinds 2015 wordt deze wekelijkse permanentie in nauwe samenwerking met de antenne van Brussel Onthaal-Open Deur georganiseerd.

De openheid voor iedereen van de dienst vereist een netwerk en samenwerking met partners om een kwaliteitsvolle dienst te kunnen aanbieden. Wij willen vooral het werk in netwerkverband benadrukken, nl. met de sociale diensten die zich bezig houden met juridische problemen en de sociale begeleiding voor vreemdelingen, asielzoekers en illegalen: Caritas International, De Foyer, Medimmigrant, Orca, Sireas, Convivial, Accompagner, etc., en de diensten die zich inlaten met de daklozenproblematiek, zoals Diogènes en de Straatverplegers, Samu-social, de verschillende onthaalhuizen voor daklozen, Poverello, de sociale restaurants (in het bijzonder 'Punt 32'), la société de Saint-Vincent de

Paul en andere plaatsen waar levensmiddelen uitgedeeld worden, Dokters van de Wereld, etc...

Publiek

Het publiek bestaat essentieel uit volwassenen, in meerderheid mannen hoofdzakelijk uit de leeftijdscategorie tussen 30 en 50 jaar.

De dienst telde 442 dossiers in 2015 (een daling van 25 ten opzichte van 2014), waarvan 272 nieuwe (tegen 322 in 2014) en 170 (145 in 2014) dossiers die reeds de vorige jaren door de dienst gekend waren. De bevolking is voor 66% mannelijk. Personen van 31 tot 50 jaar (36,20%) zijn het meest vertegenwoordigd.

We kregen mensen van 60 verschillende nationaliteiten, voornamelijk Belgen (16,51%), Marokkanen (12,44%), Pakistanen (6,56%), en Algerijnen (4,52%).

Er moet ook vermeld worden dat voor 48 personen (op een totaal van 442) de nationaliteit niet gepreciseerd werd. De verdeling per continent is als volgt voor de 394 resterende personen: Afrika (150 personen), Europa (147 personen), Azië (93 personen) en Amerika (4 personen).

Een blik op de bestaansmiddelen van de mensen leert dat de meerderheid van onze begunstigden zich in een sociaal zeer kwetsbare situatie bevinden. Van 50% van de mensen weten we niet wat hun bestaansmiddelen zijn, omdat in hun geval deze informatie niet noodzakelijk was. Van de overige 50% hebben slechts 20,81% een job. De overige 47,52% zijn personen met een sociale uitkering (handicap, ziekte, invaliditeit, werkloosheidsuitkering, OCMW of pensioenuitkering), zonder bestaansmiddelen en ten laste van een derde (22,17%) of beursstudent (9,50%).

Vastgestelde problemen en evoluties

De drie vaakst behandelde problemen waren:

- Juridische vragen (20,33%):
Vooral vragen in verband met vreemdelingenrecht (14,30%), voornamelijk regularisatie (Marokko, Algerije, Ghana, DRC), gezinshereniging (Marokko, DRC, Irak en Syrië) en naturalisatie (Marokko, Pakistan en Sri Lanka).
- Financiële en materiële problemen (15,18%):
Een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar. Het gaat essentieel om onbetaalde eenmalige facturen, of mensen zonder financiële middelen. De meest vertegenwoordigde nationaliteiten zijn Belgen, Congolezen uit de DRC en Roemenen.
- Hulp voor huisvesting (13,01%):
In de eerste plaats zoeken naar een vaste woning, hetzij in de openbare, hetzij de private huisvestingssector, vervolgens de zoektocht naar noodopvang (gezien onze ligging in het stadscentrum), en ten slotte het oplossen van huurproblemen in de private of openbare huisvestingssector. De vragen komen vooral van Marokkaanse, Belgische, Congolese (RDC) of Poolse mensen.

Een groot deel van het werk betreft aanvragen voor administratieve hulp, juridische bijstand of bemiddeling, in het bijzonder met de ministeries: vooral de Dienst Vreemdelingenzaken, het Brussels Gewest, de RVA, de FOD volksgezondheid, FAMIFED, de Pensioendienst of de diverse gemeentelijke administratieve diensten, de OCMW 's, mutualiteiten, enz.

Om het hoofd te bieden aan de informatisering die almaar uitbreiding neemt, maar waarvan velen verstoken blijven bij gebrek aan een computer of de vaardigheid ermee om te springen, wordt een aanzienlijk deel van de tijd opgeslorpt door het uittypen van brieven, cv's, het sturen van e-mails, het invullen van internetformulieren die niet meer weg te denken

zijn in talrijke verenigingen, administraties en ministeries. Ter aanvulling, vermelden we hier ook het zoeken via internet naar woningen te huur of naar jobs.

Ook al komen de mensen niet specifiek naar onze dienst met een vraag in verband met geestelijke gezondheid, merken we toch in vele gevallen een zwakke mentale gezondheid op, die dikwijls aan de basis ligt van de sociale problemen die we hierboven geschetst hebben. We merken dat een stijging van het aantal personen met betrekking tot dit doelpubliek en dat we regelmatig zeer onsamenhangende verhalen aanhoren.

Een klein fonds biedt de mogelijkheid eenmalige financiële hulp te bieden (of leningen), nadat de sociale en budgettaire situatie geanalyseerd werd: bv. door het betalen van een factuur, of via een tegoedbon voor in tweehandswinkels, sociale restaurants of soms MIVB-kaarten.

De andere bijzonderheden betreffen enerzijds: de ontwikkeling van het Maximiliaanpark om hulp te bieden aan de vluchtelingen. We stelden vast dat mensen die al lang dakloos zijn hierheen trokken, hier steun vonden, voedsel, onderkomen – zelfs indien deze hulp niet voor hen bedoeld was. Anderzijds waren de aanslagen in Parijs en het optrekken van het terreuralarm tot niveau 4 voelbaar op het vlak van de bezoeken in het stadscentrum van Brussel. De mensen die we ontmoetten vertelden ons vervolgens over de ongerustheid die dit bij hen teweeggebracht had.

Individuele situaties

“Mijnheer is van Pakistaanse origine en beschikt over een permanente verblijfskaart voor Italië. Nadat hij een restauranthouder bereid gevonden had hem aan te werven, diende deze een aanvraag in voor een werkvergunning B. Die werd echter geweigerd (ontbrekende documenten, andere slecht ingevulde documenten, overschreden deadlines, niet uitgevoerde stappen). Na enkele weken bemiddeling tussen onze diensten en het Ministerie van het Brussels Gewest om een volledig dossier op te maken, werd de vergunning toegestaan. Mijnheer werkt inmiddels al 6 maanden.”

“Mevrouw is gepensioneerd en dakloos. Ze deed beroep op ons toen ze het ziekenhuis verliet waar ze een ingreep ondergaan had en vervolgens enkele maanden verbleven had om te revalideren. Ze ziet met ongerustheid de winter tegemoet en vraagt ons met aandrang een studio te vinden op het gelijkvloers. De zoektocht blijkt heel moeilijk, niet alleen wegens de prijzen, maar ook wegens de eisen van mevrouw. Dankzij het werken in netwerkverband met een straathoekwerker, het OCMW en een rusthuis kon mevrouw tot deze oplossing overgehaald worden, hoewel het een moeilijke beslissing was. Tot haar grote opluchting kon mevrouw nog vóór de winter verhuizen.”

3.5 Sociale dienst Brabantia, antenne Kuregem

De sociale dienst van Kuregem heeft een sociale dienst bestaande uit 2 voltijdse en 1 deeltijdse maatschappelijk werker, alsook een tiental vrijwilligers.

Deze dienst richt zich uitsluitend tot de inwoners van Kuregem, met uitzondering van personen die de wijk hebben verlaten nadat ze reeds gekend waren op onze dienst. We volgen hen verder op, indien ze dit wensen. We zijn toegankelijk voor het publiek van maandag tot donderdag, van 9 tot 11 uur, of op afspraak. Ook thuisbezoeken zijn mogelijk.

Activiteiten

- Polyvalente sociale permanenties

Tijdens de permanenties worden verschillende soorten hulp aan de mensen aangeboden. Dat gaat van informatie, oriëntatie, administratieve hulp tot begeleiding en materiële hulp in de vorm van voedsel- of kledinghulp.

- Uitdelen van voedselpakketten

Het toekennen van een voedselpakket is altijd gebaseerd op een financieel onderzoek, waarvan de criteria dit jaar niet werden gewijzigd. Voedselhulp wordt voor maximum twee jaar toegekend, zodat ook andere mensen die er nood aan hebben hier toegang tot kunnen krijgen. De verdeling wordt ter harte genomen door een ploeg van vier vrijwilligers. De bevoorrading van onze stock is mogelijk dankzij de voedselbank, overschotten van de Europese unie en diverse giften.

- De vestiaire

Een vestiaire voor kinderen van 0-14 jaar, 'la Manne à Linge' is twee halve dagen per week open. Twee vrijwilligers houden deze open.

- Animatie in de wachtzaal

Er is animatie in de wachtzaal op maandag- en woensdagochtend door een vrijwilliger, en op dinsdag- en donderdagochtend door een maatschappelijk werker. We merken dat dit project veel bijval kent. We stellen immers vast dat een warm onthaal de gemoederen bedaart en sociale contacten stimuleert. Sommigen krijgen op deze manier de kans om een babbel te slaan bij een kop koffie. Zelfs indien ze die dag geen sociale dienstverlening nodig hebben, beleven ze een aangenaam moment, vinden ze een luisterend oor en doorbreken ze de eenzaamheid.

- SVK 'Logement Pour Tous'

Sinds meerdere jaren werken we samen met het sociaal verhuurkantoor 'Logement Pour Tous'. Een sociaal verhuurkantoor is een vereniging die als tussenschakel optreedt tussen een eigenaar-verhuurder en een huurder die op zoek is naar een woning. Doel van een dergelijke vereniging is om panden uit zowel de private als de openbare huisvestingsmarkt ter beschikking te stellen om tegemoet te komen aan de vraag naar kwaliteitsvolle huisvesting.

Immers, 'Logement Pour Tous' schrijft slechts aanvragers in via tussenkomst van een sociale dienst. Haar opdracht bestaat er dus in na te gaan of de aanvraag gegrond is, of de toelatingscriteria nageleefd werden, en de sociale opvolging van de huurder of kandidaat-

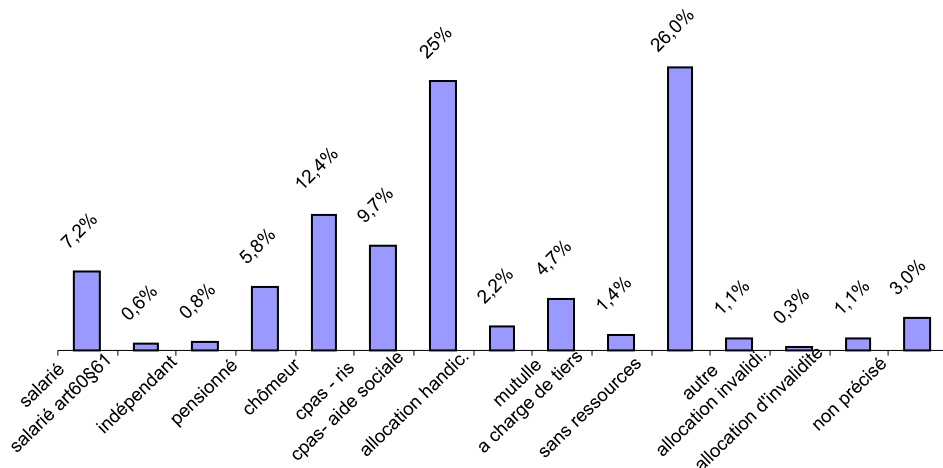
huurder te garanderen. Wij fungeren als verbindingsagent tussen het sociaal verhuurkantoor en de aanvrager.

'Logement Pour Tous' kan zich dus tot ons wenden indien zich een probleem voordoet met de huurder, zoals het niet betalen van de huur, het niet beantwoorden van oproepen, maar ook omgekeerd kan de huurder op ons beroep doen om contact op te nemen met het SVK voor een technisch probleem, een administratieve of sociale beslommering.

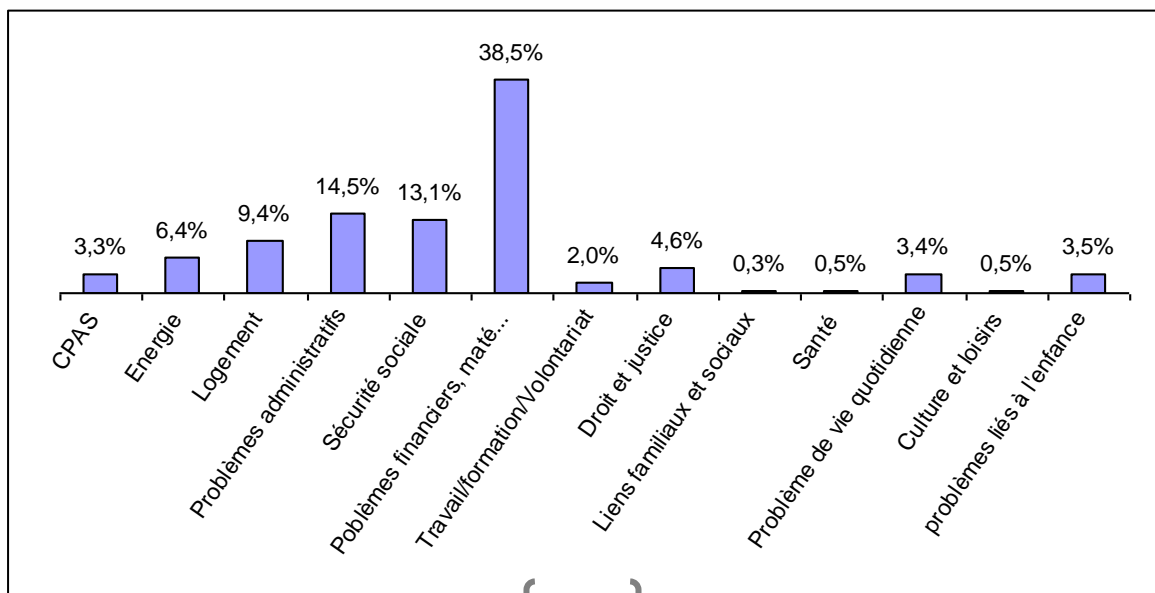
Publiek

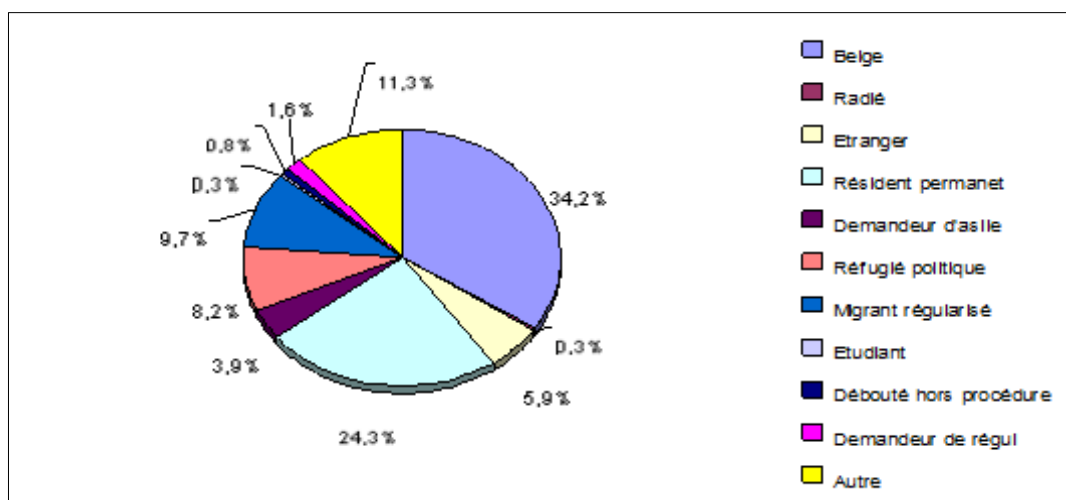
In 2015 bedraagt het aantal actieve dossiers 362.

89,3% van de gebruikers van de sociale dienst zijn tussen 18 en 60 jaar en behoren dus tot de actieve bevolkingsgroep.

België: 28,5%	Kameroen: 4,1%	Portugal: 1,1%
Marokko: 17,4%	RD Congo: 2,7%	Irak: 1,1%
Guinee: 11,3%	Syrië: 2,7%	Spanje: 1,1%
Roemenië: 7,4%	Pakistan: 1,4%	Togo: 1,1%
Bulgarije: 5,8%	Algerije: 1,4%	

We konden gedurende het ganse jaar een aanzienlijke wijziging vaststellen in het soort aanvragen van het doelpubliek. Ook al was deze wijziging reeds de voorgaande jaren voelbaar, zien we in 2015 een definitieve stijging op het vlak van administratieve hulpvragen. Ze zijn immers veel gedetailleerder en almaar terugkerend. Ze beslaan het grootste deel van onze permanenties.

De oorzaak van deze toename kan in verband staan met verschillende factoren. Wat overheerst is de complexiteit en de verharding van de geldende wetgeving in tal van sociale instellingen.

Individuele situatie

"In de volgende situatie wordt een man beschreven die uit de gevangenis komt en, ten gevolge van administratieve problemen, geschrapt werd en dus zonder wettelijke verblijfsvergunning kwam te zitten. Hij kan dus op geen enkele financiële hulp beroep doen, en alsof het nog niet erg genoeg is, heeft hij geen vaste woonplaats. Mijnheer biedt zich regelmatig aan bij ons met het verzoek contact op te nemen met de Dienst Vreemdelingenzaken om na te gaan hoever zijn dossier staat of om hem een opvangplaats te vinden waar hij regelmatig kan overnachten. Wij hebben deze heer opnieuw moeten 'omkaderen' omdat hij zich niet aanbood in de centra waar we voor hem een afspraak verkregen hadden. Nochtans, wanneer het om een administratieve afspraak ging, bv. bij de gemeente, het OCMW of bij ons, is hij altijd aanwezig en vastbesloten orde op zaken te stellen in zijn situatie."

3.6 De sociale dienst Brabantia, antenne VPW St.-Gillis vzw

Het team bestaat uit 2 maatschappelijk werkers, 2 gespecialiseerde opvoeders en een medewerkster met een artikel60-contract. Een twaalftal vrijwilligers ondersteunt het team in de verschillende activiteiten. De sociale permanenties gebeuren van maandag tot vrijdag van 8.30 tot 12.00.

Het Wederzijds Hulpbetoon van Sint-Gillis, een afdeling van de Parochiale Werken van Sint-Gillis, is een polyvalente wijkdienst, die dagelijks een hartelijk onthaal aanbiedt aan al wie het wenst, en dit los van iedere filosofische of religieuze connotatie.

Iedereen is welkom op de sociale dienst op voorwaarde dat de leefregels, betreffende respect voor anderen en zichzelf, nageleefd worden.

Activiteiten

- Onthaal

Ons onthaal is elke morgen open van 8.00 tot 12.00. Het is de belangrijkste toegangspoort tot de sociale dienst. Het onthaal is een plek waar heel veel mensen langskomen: iedereen is welkom (op voorwaarde dat de elementaire gemeenschapsregels worden gerespecteerd) om er te praten, een kop koffie te drinken, wat te kletsen met medewerkers of vrijwilligers, een gezelschapspelletje te spelen. 's Winters bieden we de bezoekers warme soep en een ontbijt aan. We hebben 33.651 bezoekers genoteerd op ons onthaal gedurende 2015, wat neerkomt op een zeer lichte stijging ten opzichte van 2014 (33.123 voorbijgangers). Elke dag van het jaar, ongeacht het seizoen, zijn er mensen aanwezig. We bereiken zelfs de maximumcapaciteit van onze onthaalruimte, rekening houdend met de grootte van de lokalen. In 2015 hebben we een wasserij gecreëerd om de mensen de gelegenheid te geven hun kleren te wassen voor de symbolische prijs van 1 euro. 4 à 5 wasmachines draaien de ganse dag door, wat wijst op het belang van deze dienst voor onze gebruikers.

- Sociale permanenties

De sociale permanenties gaan door van maandag tot vrijdag, telkens van 8.30 tot 12.00. Ze worden verzorgd door twee maatschappelijk werkers, die informatie verschaffen, doorverwijzen, administratieve hulp en/of sociale begeleiding verlenen indien nodig.

De dienst doet ook aan bemiddeling en budgetbegeleiding. Heel vaak is het ook de taak van de maatschappelijk werkers om te luisteren, aan te moedigen en de mensen te ondersteunen. Zo gebeurt het wel eens dat we wat tijd besteden aan iemand, gewoon om een praatje te slaan in een poging hem een hart onder de riem te steken. 760 dossiers werden behandeld in 2015. 31% van onze gebruikers zijn tussen 40 en 50 jaar tegenover 28% tussen 30 en 40 jaar; 31% van de gebruikers zijn zonder bestaansmiddelen tegenover 35% die afhankelijk zijn van het OCMW, leefloon en sociale hulp, 10.5% hangen af van een werkloosheidsuitkering, en we noteren een stijging van tewerkgestelde gebruikers met 9.5%; qua type gezinnen constateren we dat 60% alleenstaand is, 10% zijn gezinnen met alleenstaande ouders, en 10% zijn koppels met kinderen; 28% van de gebruikers zijn Belgen, 6% Marokkanen, 4% Algerijnen en 4% Ecuadoranen. 70% van de behandelde dossiers betreffen problemen i. v. m. het dagelijkse leven, 37% financiële en/of materiële problemen, en 18% ten slotte van de dossiers betreffen huisvestingsproblemen, administratieve moeilijkheden, gezondheidsproblemen of juridische moeilijkheden. Vaak wordt éénzelfde persoon getroffen door al die problemen samen. We organiseren ook permanenties voor de zoektocht naar huisvesting en naar werk, telkens in de namiddag en op afspraak.

- Sociale kruidenier

De sociale kruidenier is een dienst die materiële hulp verstrekt: basisvoeding en hygiënische producten worden verkocht aan ongeveer de helft van de marktprijs. De sociale kruidenier maakt deel uit van een globaal project om een oplossing te bieden voor de problemen binnen grotere gezinnen. Er wordt reële materiële hulp geboden in het kader van het voedselbudget van gezinnen in financiële moeilijkheden. Men verkrijgt toegang tot de kruidenier via de sociale dienst. De toegang wordt besproken tijdens teamvergaderingen op basis van een sociaal verslag voorgelegd door één van de maatschappelijk werkers. Wij bieden deze dienst aan voor mensen met en zonder regulier verblijf in België. Binnen deze voedselhulp hechten we speciaal belang aan het respect voor de menselijke waardigheid: de autonomie om zelfstandig te kiezen en te betalen voor de gekozen producten. In die zin updaten we regelmatig ons productenaanbod.

In 2015 hebben 138 gezinnen gebruik kunnen maken van deze dienst. Dit cijfer is al enkele jaren vrij constant, gezien dit de maximum capaciteit is die onze dienst aankan. De sociale kruidenier werd opgericht in 2001 en beëindigde zijn activiteiten in december 2015. Deze werd vervangen door Epi St. Gilles vzw, een dienst met een grotere capaciteit (cf. infra).

- Frans als vreemde taal (FVT)

Tijdens het schooljaar werken we met een FVT-groep niveau 1 bestaande uit een tiental leerlingen en een even grote groep niveau 2, telkens tweemaal 2 uur.

Op het eind van augustus worden er testen afgenomen met de bedoeling homogene en goed gemotiveerde groepen te bekomen. We hebben vastgesteld dat er, zoals elk jaar, veel inschrijvingen zijn. We moesten dan ook vaak doorverwijzen naar andere meer aangepaste cursussen (alfabetisering, cursus voor sociale promotie, intensieve cursus, enz.).

De cursussen worden regelmatig aangepast om te beantwoorden aan de verwachtingen en vragen van de deelnemers en aan hun leefwereld: actuele thema's, de zoektocht naar huisvesting, het opstellen van een curriculum vitae, ed.

- Sinterklaas bij het Wederzijds Hulpbetoon Sint-Gillis

Ter gelegenheid van het Sinterklaasfeest heeft de sociale dienst, naar goede jaarlijkse gewoonte, een bezoek van Sinterklaas georganiseerd voor een vijftigtal kinderen. Na het uitdelen van lekkers en enkele vingerwijzingen, vertrokken de kinderen naar het overdekte speelplein van Vorst.

- Kerstmaaltijd en -ontbijt

Traditiegetrouw organiseren we een eindejaarsmaaltijd voor ons doelpubliek. Een honderdtal onder hen worden verwend met een heuse feestmaaltijd in een gezellige en vriendschappelijke sfeer. We mochten voor de tweede maal de grote zaal van het OCMW van Sint-Gillis gebruiken. De deelnemers kregen elk een 'schoendoos' cadeau, ineen geknutseld door vrijwilligers. Op de ochtend van 24 december worden de begunstigden verwelkomd door de ganse ploeg en de vrijwilligers voor een klein gezellig feestontbijt.

Vastgestelde problemen en evoluties

2015 werd gekenmerkt door een evolutie van de diensten van onze dienst. Onze sociale kruidenier heeft in december na 15 jaar zijn deuren gesloten om plaats te maken voor een nieuwe structuur, Epi St. Gilles vzw, waarvan het Wederzijds Hulpbetoon (VPW) één van de stichtende leden is. Voor onze gebruikers verandert er niets. We kunnen nog steeds de gezinnen laten profiteren van deze dienst, zij het op een andere plek in Sint-Gillis en in meer aangepaste lokalen, met een uitgebreidere keuze aan producten, met een aanbod van workshops en animaties rond voeding.

De 'wasserijdienst' ging van start in het begin van het jaar. We zijn er ons van bewust dat een dergelijke eenvoudige dienstverlening heel belangrijk is voor onze gebruikers. Voor de prijs van 1 euro kunnen ze hun linnengoed achterlaten en de volgende dag proper en droog terug ophalen. In de loop van het jaar zal deze dienst verbonden worden met onze nieuwe sociale vestiaire en bagagedepot. Zo breiden we ons dienstenaanbod uit voor de talrijke daklozen die ons ochtendonthaal bezoeken. Onze actieve samenwerking met het OCMW van Sint-Gillis liet ons toe een medewerkster met artikel60-contract aan te werven. Ze houdt zich voornamelijk bezig met de wasserij, de vestiaire en het onthaalcafé.

Evenals in 2014 zien we dat in 2015 de dienst opnieuw heel druk bezocht werd. We hebben het verzadigingspunt bereikt door twee onthaalzalen het hele jaar door te openen, zelfs in de zomer. De sociale permanenties zijn nooit onbezocht gedurende het jaar en de mogelijkheden om concrete oplossingen, naast materiële hulp, te bieden worden, zoals vorig jaar, almaar schaarser.

Individuele situatie

"Mevr. K. is een vaste klant van de sociale permanentie voor administratieve en voedselhulp. Ze heeft geen verblijfsvergunning en woont alleen met haar drie kinderen. Toen mevr. K. in 2010 aankwam in België met haar man en hun kinderen had mijnheer een job in het zwart gevonden, wat hen toeliet de eindjes aan elkaar te knopen. Jammer genoeg had mijnheer al twee jaar geen job meer (ten gevolge van de crisis), en vertrok hij opnieuw naar Marokko zonder zijn vrouw en kinderen die hier alleen achterbleven. Zij wou niet terugkeren om de opvoeding van de kinderen niet in het gedrang te brengen. Hoewel mevrouw probeerde het hoofd boven water te houden, slaagde ze er jammer genoeg niet in, sinds enkele maanden, haar huur te betalen (schuld van 3000 euro) en staat ze ook in het krijt bij Electrabel voor 4232,47 euro. Ze slaagt erin enkele boodschappen te betalen dankzij de hulp van haar vrienden en door wat huishoudelijk werk te doen. Maar dit is alles wat ze zich kan permitteren.

We konden haar helpen dankzij de Fondsen Jean Degive. We betaalden een deel van haar huur zodat ze haar woning kon behouden. We hebben ook een betalingsplan uitgestippeld met Electrabel. Mevrouw kreeg toegang tot de sociale kruidenier en komt vaak naar ons toe om over haar moeilijkheden te praten en steun te krijgen.

Bij de sociale permanentie worden we heel vaak geconfronteerd met dit soort moeilijkheden, zowel voor personen met als zonder verblijfsvergunning. De huisvestings- en schuldenproblematiek neemt steeds toe."

3.6.1 Senioren zonder Grenzen (VPW Sint-Gillis vzw)

SZG richt zich tot bejaarde personen van eender welke afkomst en tot hun gezinnen. Het doel is om oplossingen te bieden tegen de vereenzaming en het welzijn van oudere mensen te bevorderen via diverse activiteiten: individuele psychosociale hulp, groepsactiviteiten (praatgroep, workshops handwerk, Franse les, koken...) en gemeenschappelijke activiteiten.

Activiteiten

- Individuele sociale begeleiding

Voor 2015 constateren we steeds opnieuw een verslechtering van de socio-economische en psychologische situatie van de gerechtigden. Het economische en sociale beleid duwt een groot aantal gebruikers almaar meer in de behoefte en zorgt voor een aaneenrijging van penibele levensomstandigheden.

In 2015 werden in totaal dossiers behandeld in het kader van een individuele begeleiding.

De gerechtigden zijn hoofdzakelijk Belgisch-Maghrebijnse personen tussen 55 en 85 jaar, met 70% vrouwen en 30% mannen. Ze komen uit verschillende Brusselse gemeenten en genieten van een pensioen, van de inkomensgarantie voor ouderen (IGO), hulp van het OCMW, invaliditeitsuitkeringen of gehandicaptenuitkeringen.

Het gaat om een opeenstapeling van diverse problemen (beperkt inkomen, een onaangepaste en te dure woning, chaotische medische begeleiding...). Voeg daarbij problemen toe die op hun leeftijd nog moeilijk op te lossen zijn (analfabetisme, gebrekkige taalkennis, gebrek aan aandacht van hun familie, gebrek aan plaatsen en activiteiten voor sociaal contact...). Velen hebben alles verloren en lijden hieronder. Hun leven wordt gekenmerkt door psychosociaal en relationeel 'onbehagen'. Het gaat om alleenstaande personen of mensen in familieverband die hulp nodig hebben op diverse vlakken, waarbij meerdere gesprekspartners aan bod komen. Het is hier nodig beroep te doen op een breed netwerk van partners om zo efficiënt mogelijk een antwoord te bieden.

De maatschappelijk werker zorgt voor een warm onthaal, psychologische begeleiding, administratieve hulp, het geven van informatie, vertaling, begeleiding bij diverse stappen, bemiddeling, doet huisbezoeken of in het rusthuis.

De maatschappelijk werker staat voortdurend in verbinding met professionelen en denkgroepen in verband met de derde leeftijd.

- Groepsactiviteiten

We hebben diverse activiteiten gerealiseerd in samenwerking met het verenigingsnetwerk van Sint-Gillis. De gemiddelde deelname per activiteit voor de groep SZG is 12 personen.

Activiteiten	Aantal sessies
Taalworkshop	28
Praatgroep	8
Breiwkshop in partnership	15
Workshop koken en voedingsleer	4
Ontmoetingen i. v. m. cultuur of tussen inwoners	3

4 Conclusies

4.1 Hulp bij het zoeken van een woning

Dakloosheid blijft een groot probleem, vooral in grote steden als Brussel. Het zal nog groter worden gezien de toename van erkende vluchtelingen die eveneens op zoek zijn naar huisvesting om zich te kunnen integreren in de Belgische maatschappij.

Naast daklozen zijn er ook tal van gerechtigden die af te rekenen krijgen met onaangepaste woningen. Gezien hun beperkte middelen kunnen ze geen dure woning huren en komen ze vaak terecht in een circuit van onbewoonbare huizen die aan een lagere prijs verhuurd worden.

De sociale diensten van de wijk Kuregem en St.-Gillis bieden een ontmoetingsplaats voor daklozen. Ze kunnen er koffie en soep krijgen in de winter. De individuele begeleiding bij het zoeken van een woning is intensief, maar de hulp geboden door de antenne van St.-Gillis is noodzakelijk voor mensen met een laag inkomen of onvoldoende taalkennis. De BOOD-antenne onderhoudt in dit kader zijn uitgebreid netwerk van gespecialiseerde sociale diensten voor dakloosheid. In 2015 heeft de antenne Caritas International het 'Housingcafé' ontwikkeld. Dit zal in 2016 nog versterkt worden.

Naast het wegwerken van wachtlijsten voor sociale woningen ijveren wij ervoor dat er hard opgetreden wordt tegen discriminatie door eigenaren op de private markt. De overheid zou de eigenaren moeten aansporen hun huizen te verbouwen volgens bepaalde criteria, waarbij ze toch financieel toegankelijk blijven.

4.2 Samenwerkingen en partnerschappen

CAW Brabantia zal blijven investeren in het opbouwen van een breed netwerk in Brussel om antwoorden te kunnen bieden op de sociale noden van de meest kwetsbaren in de samenleving. Het gaat hierbij om zowel privé- als publieke actoren: andere sociale diensten, NGO's, koepelorganisaties, politiediensten, OCMW's en lokale stadsbesturen. Het is enkel door die gedragenheid, dat we complementair en efficiënt kunnen verder blijven werken. Niet alleen in tijden van crisis, maar ook daarbuiten.

In 2015 hebben we vastgesteld dat er een verhoging is in het aantal vragen komende van externe sociale diensten (andere CAW's, asielcentra, vrijwilligers, ed.) wat de samenwerking tussen diensten nog belangrijker maakt om een kwaliteitsvolle dienstverlening te garanderen en/of een juiste doorverwijzing te kunnen doen.

Belangrijk hierbij is dat wij niet de individuele burger mogen vergeten. Hierbij denken we aan de waardevolle inzet van vrijwilligers, die in nauwe samenwerking en met de nodige omkadering een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan onze sociale dienstverlening. In de antennes van BOOD, Sint-Gillis en Kuregem werkt men al nauw samen met vrijwilligers. Ook voor het Housingcafé georganiseerd door de Antenne Caritas International zal het werken met vrijwilligers verder worden uitgebreid.

In een periode waarin angst en onwetendheid soms ruimte geeft aan onverdraagzaamheid, is de sensibilisering van het grote publiek een belangrijk element in ons verhaal.

5 Bijlagen

Antennes van het CAW Brabantia:

Het secretariaat bevindt zich in de Liefdadigheidsstraat 43, 1210 Bruxelles

Tel : 02/211 10 53

E-mail : caw.brabantia.cap@hotmail.com

Contactgegevens van de vier sociale diensten:

- CAW Brabantia vzw, sociale dienst van de VPW van Sint-Gillis, polyvalente wijkdienst:

Wederzijds Hulpbetoon en Senioren Zonder Grenzen,

Sint-Gilliskerkstraat 59, 1060 Sint-Gillis, 02/541 81 10.

E-mail : entraide.bernardvs@gmail.com

- CAW Brabantia vzw, sociale dienst van Kuregem, polyvalente wijkdienst:

Van Lintstraat 77, 1070 Anderlecht, 02/523 93 64.

E-mail : ssc-sdk@belgacom.net

- CAW Brabantia vzw, sociale dienst van Caritas International, vreemdelingendienst:

Liefdadigheidsstraat 43, 1210 Sint-Joost-ten-Node, 02/229 36 11.

E-mail : serv.soc.dienst@caritasint.be

- CAW Brabantia vzw, sociale dienst Brussel Onthaal – Open Deur (BOOD), polyvalente eerstelijnsdienst:

Taborastraat 6, 1000 Brussel, 02/511 81 78.

Website : www.bapobood.be

E-mail : as@bapobood.be

Raad van Bestuur op 31 december 2015:

Voorzitter : Mevrouw Anne VAN DEN BUSSCHE

Secretaris : Mevrouw Solange WAUCQUEZ

Penningmeester : Mijnheer Jules-Henri PONCELET

Leden : Mijnheer Pierre Florent PETERKENNE (ontslag ingediend in december 2015)

Mijnheer Gonzalo DOPCHIE

Mevrouw Anne DUSSART

Mevrouw Marie-Paule MOREAU

Mevrouw Marie-Françoise BOVEROULLE

Subsidiëringwijzen: Het CAW Brabantia wordt gesubsidieerd door:

De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad (Adviesraad voor Gezondheids- en Welzijnzorg): de subsidies zijn afkomstig van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het Fonds Sociale Maribel voor de gezondheidsinrichtingen en –diensten 330.02 : de subsidies zijn afkomstig van het federale niveau.

Actiris.

Organigram van CAP Brabantia CAW op 31/12/2015:**Raad van Bestuur van CAP BRABANTIA CAW a.s.b.l.-v.z.w.**

Sociale Dienst Weerzijds Hulpbetoon St-Gillis: M. PETERKENNE

Brussel Onthaal/ Open Deur (BOOD) : Mevr. MOREAU

Caritas International : M. DOPCHIE, Mevr. DUSSART, M PONCELET (penningmeester)

Kerk van Brussel : Mevr. BOVEROULLE

Sociale Dienst Kuregem : Mevr. WAUCQUEZ (Secretaris)

Voorzitster : Mevr. VAN DEN BUSSCHE

BUREAU :Mevr. DUSSART A.
Mevr. MOREAU M.P.
Mevr. WAUCQUEZ S.
Mevr. VAN DEN BUSSCHE A.
(Voorzitster)Administratief verantwoordelijke

Mevr. BEUMIER J.

Informatica ondersteuning:

M. ENGELBORGH S.

<u>Brabantia Caritas International</u>	<u>Brabantia Brussel Onthaal/Open Deur (BOOD)</u>	<u>Brabantia Parochiale Werken van Sint-Gilles Sociale Dienst van het Wederzijds Hulpbetoon Sint-Gillis</u>	<u>Brabantia Sociale Dienst Kuregem</u>
Maatschappelijk Werkers Mevr. BEZIRDJIAN M. Mevr. BONGONGU M. Mevr. DOS SANTOS S. Mevr. DUYCKAERTS S. Mevr. HENNEAU V. M. IDRISSE A. M. MEERT M. Mevr. MEMOCI S. Mevr. MUKABUCYANA J. Mevr. PAQUET C. Mevr. STEPPE V. M. VALCKX S. Mevr. VANDAELE E. Mevr. VANDENDRIESSCHE M. Mevr. VAN CANT K. M. VERHAEGEN W./ Mevr. JONCKHEERE D. Mevr. ZEMFIRACHE C. <u>Dienst Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen</u> Mevr. BRUYNEEL L. M. CABUS M. Mevr. DE MEDTS M. Mevr. DEREKX E. Mevr. FONTAINE D. Mevr. GUILLEMIN L. M. GUILLET U.	Mevr. CZETWERTYNSKI M. Mevr. BOUWENS D.	Mevr. SAIDI B. M. VANDERMEULEN P. M. VANSNICK B. M. LAWSON K. <u>Senioren Zonder Grenzen</u> Mevr. EL IDRISSE R.	Mevr. THILS K. Mevr. DEMARET C. Mevr. VANDERHOEVEN A.

Mevr. PETTENELLA A. Mevr. SANCHEZ J. Mevr. VANDENBOSSCHE A. Mevr. VAN DER STRAETEN I. <u>Administratieve ondersteuning</u> Mevr. BOGAERTS M.			
---	--	--	--

6 Het 'Inter-Centra CAW'-rapport

Tijdens de vergaderingen van de IC CAW hebben we het regelmatig gehad over de actualiteit van de centra. Systematische rondvraag: iedereen krijgt de mogelijkheid om zijn nieuwe projecten voor te stellen, wijzigingen binnen zijn dienst kenbaar te maken, moeilijkheden binnen het team te signaleren of te wijzen op iets uit de actualiteit dat de sector aanbelangt. Via deze rondvraag blijft iedereen op de hoogte van elkaars projecten, kan men leren uit de ervaringen die anderen hebben gehad met een bepaald probleem en wordt een goede communicatie tussen de centra gewaarborgd.

We maken ook gebruik van deze vergaderingen om kennis uit te wisselen en op de hoogte te blijven van het laatste nieuws op het vlak van de "Brusselse sociale gezondheid": projectoproepen, publicaties, evenementen of colloquia die mogelijk interessant kunnen zijn voor de centra of reacties binnen de IC met betrekking tot intersectorale samenwerking waarbij de sector vertegenwoordigd en betrokken is (Thuislozenoverleg, CVTS, de Ateliers d'Enquête Politique van Bruxelles Laïque, Theater Varia, Ecole en Colère...). Door de gesprekken in de IC worden deze verschillende samenwerkingen gestimuleerd.

De IC blijft ook een plek waar wordt gediscussieerd over de uitdagingen van de maatschappelijke hulp, over de strijd tegen de ongelijkheid, over het actuele maatschappelijke beleid. In 2015 bespraken we in het bijzonder de kwestie van het hertewerkstellingsbeleid voor personen in invaliditeit/ziekte en de toenemende druk die op de mensen en de diensten wordt uitgeoefend in het kader van de strijd tegen sociale fraude: beetje bij beetje neemt de resultaatsverbintenis de overhand op de middelenverbintenis. De slinkende middelen, de druk op diensten, de stigmatisering van de mensen... zijn stuk voor stuk factoren die ervoor zorgen dat we ons vragen gaan stellen bij de voorwaarden van het maatschappelijk werk zelf. Kunnen we nog aan écht maatschappelijk werk doen in een actieve welvaartsstaat die zijn logica tot in het absurde doordrijft?

De migratiecrisis is aan bod gekomen in heel wat vergaderingen van de IC waar werd getracht om de situatie beter te begrijpen, informatie te vergaren over de omvang van de crisis en de specifieke behoeften van de vluchtelingen, te identificeren welke spelers bevoegd zijn voor het begeleiden van asielzoekers. Anticiperen op de komst van dit specifieke publiek, eens de procedure om asiel aan te vragen is volbracht, met of zonder papieren in het vooruitzicht, in de algemene sociale diensten in Brussel.

Maar ook debatten over radicalisering en terrorisme, over integratie via huisvesting, financiering van de schuldbemiddeling, enz. Allemaal thema's die soms helemaal uit zichzelf de discussie gingen bepalen.

Bovendien hebben we vertegenwoordigers van de kabinetten Smet en Frémault uitgenodigd op de IC van september. We hebben hen de sector, zijn opdrachten, specifieke kenmerken, uitdagingen en moeilijkheden voorgesteld, alsook het SySSo 2014-rapport.

De IC heeft ook zelf standpunten ingenomen en de Kabinetten op twee punten geïnterpelleerd:

- de werking en vertegenwoordiging van de CAW's binnen de Adviescommissie GGC.
- het dossier "38-urenweek". Tot op heden is dit dossier nog steeds niet afgerond.

De administratieve vragen maken geregeld hun opwachting op de agenda van onze IC's: de opvolging van het dossier "38-urenweek", het beheer van de subsidies, de hernieuwing van de accreditatie, het activiteitenverslag, vormen het onderwerp van informatieve mededelingen of vragen om ondersteuning van de centra.

Tot slot wordt ook ons programma voor dataverzameling SySSo opgevolgd in de IC. De FBCM heeft uiteindelijk beslist om een ander programma voor dataverzameling te gebruiken: sneller en met minder technische problemen, om tegemoet te komen aan de behoeften van de gebruikers van het programma. De centra worden bijgevolg regelmatig op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen naar een nieuw programma.

- INTER-CENTRA CAW-CGSA

Er hebben in 2015 3 IC CAW-CGSA plaatsgevonden. Met de eerste werd 2015 gelanceerd en werd gezamenlijk gebrainstormd over de nieuwe werkgroepen: wat willen we bereiken, wat moeten we vooral niet doen, wat moeten we absoluut wel doen en hoe? De werkgroepen zijn met deze eerste denkpijlers aan de slag gegaan om richting te geven aan hun werk.

Tijdens de tweede IC CAW-CGSA stond een bezoek aan Manufast op het programma. Dit was het moment voor een gesprek met de sector van de beschutte werkplaatsen: wat zijn de respectieve behoeften, welke synergiën zijn er mogelijk, hoe kan het publiek worden gedeeld?

De derde IC CAW-CGSA tot slot, werd een dag met als titel "Thierry la Fraude" en was gewijd aan een analyse van het beleid in de strijd tegen sociale fraude en de impact ervan op het maatschappelijk werk. Verschillende erkende sprekers kwamen 's ochtends extra informatie en verduidelijking over het onderwerp geven, terwijl er 's middags een theatervoorstelling en een levendig debat op het programma stonden.

- WERKGROEPEN CAW-CGSA

De **werkgroep "Advocacy"** is in de loop van het jaar 7 keer bijeengekomen. De doelstellingen van deze werkgroep waren:

- de gebruikers een stem geven en destigmatiseren.
- de sociale rechten van de mensen erkennen.
- De bevindingen van op het terrein hogerop brengen.
- Vragen stellen over de rol van het maatschappelijk werk in onze samenleving (arbeidsvoorwaarden, instrumentalisatie van de maatschappelijk werkers,...)

In 2015 hebben we een sketch gemaakt die als doel had om een emblematische situatie waarmee de medewerkers van de CAW en CGSA worden geconfronteerd, tot leven te wekken: de impasse van het maatschappelijk werk, het gebrek aan concrete oplossingen voor de problemen die zich in de centra stellen, het symbolische geweld en het tempo dat bij de maatschappelijke hulp wordt opgelegd, het belang van begeleiding, opvang, de behoefte aan kwaliteitsvolle tijd in de begeleiding en tot slot, de complexiteit van situaties waarin meerdere problemen zich vermengen en de nood aan coherentie tussen de verschillende beleidslijnen die soms te veel versnipperd zijn tussen verschillende bestuursniveaus en portefeuilles.

Deze sketch werd in het kader van de Rencontres Irisées opgevoerd voor minister Frémault.

Ook de **werkgroep "Identiteit"** is in 2015 7 keer samengekomen. De doelstelling van deze groep bestond erin om de wettelijke kaders van de CAW en CGSA onder aan de hand van de volgende stappen onder de loep te nemen:

- Herinneren... van waar komen we eigenlijk?
- Vergelijken... wij CAW en CGSA vervullen dezelfde taken met eenzelfde publiek op eenzelfde grondgebied, is dat echt zo? Wat brengt ons samen en wat onderscheidt ons van elkaar?
- Vragen... begrijp ik hetzelfde als jij wanneer ik mijn taken interpreteer? Wat doen we eigenlijk?
- Confronteren... en de anderen? Wat denken zij van ons? Welke intersectorale logica bestaat er voor de algemene diensten?

Uiteindelijk hebben we een historische analyse gemaakt van de centra, een vergelijking van de respectieve wettelijke taken en een gespreksleidraad waarmee we de centra kunnen interviewen over hun taken: hoe worden die concreet vertaald op het terrein?

- PERSPECTIEVEN 2016

Hoewel de agenda van onze IC's altijd goed gevuld zijn, moeten we vaststellen dat we na 2015 een nieuwe rode draad voor de vergaderingen zullen moeten vinden. Sinds enkele thema's overgeheveld zijn naar de werkgroepen en de IC CAW-CGSA, is de vaart een beetje uit de IC CAW verdwenen.

Zo zullen we voor 2016 trachten een samenwerkingskader uit te werken voor de IC CAW met duidelijke doelstellingen naast de ontmoetingen en de uitwisselingen tussen de diensten, waarmee we de IC weer wat nieuw leven kunnen inblazen. We zullen ook de functie van de IC-coördinator valoriseren. Er zal in 2016 namelijk een nieuwe oproep tot kandidaatstelling worden gedaan voor deze functie na het aftreden van H el ene Montluc die haar mandaat tot eind 2015 waarneemt.

We hebben verschillende perspectieven voor ons werk in 2016:

- De samenwerking met de kabinetten versterken
- De communicatie met de overheid versterken
- Progressief overstappen naar het nieuwe programma voor dataverzameling
- De reflectie over het maatschappelijk werk in de actieve welvaarstaat voortzetten
- De kwestie van de kwalitatieve aanpak vs. de kwantitatieve aanpak in de sociale begeleiding uitdiepen (hoe kunnen we die dichotome aanpak overwinnen, hoe kunnen we een kwalitatieve aanpak rechtvaardigen zonder het kwantitatieve aspect uit het oog te verliezen, de dataverzameling in de hulprelatie nader bestuderen)

De werkgroepen Pleidooien en Identiteit zetten hun activiteiten overigens verder en er zijn al 3 bijeenkomsten IC CAW-CGSA geprogrammeerd voor 2016.